Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för Strategisk samordning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-01-15

Diarienummer:
KN 2020/36

Handläggare:
Niclas Pereira dos Reis Lindblad

Länsmusik i Stockholmsregionen – ett utvecklings- och framtidsperspektiv

Ärendebeskrivning

Kulturförvaltningen har enligt kulturnämndens uppdrag låtit utreda länsmusiken i Stockholmsregionen.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänstutlåtande KN 2020/36
Utredningen ”Länsmusik i Stockholmsregionen – ett utvecklings- och framtidsperspektiv”

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Utredningen ”Länsmusik i Stockholmsregionen – ett utvecklings- och framtidsperspektiv” godkänns och läggs till handlingarna.

2. Kulturförvaltningen ges i uppdrag att återkomma med konkreta förslag under våren 2020.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Kulturnämnden har i verksamhetsplan för 2019 gett kulturförvaltningen i uppdrag att utreda hur Region Stockholms framtida länsmusik bäst ska utformas. Arbetet har skett genom intervjuer med representanter från olika musikorganisationen och företrädare från länets kommuner.

Kulturförvaltningen har efter en direktupphandling givit utredningsuppdraget till Eric Sjöström. Sjöström är väl insatt och kunnig i Stockholms läns musikliv och kulturorganisationer.

Utredningen föreslår att Länsmusiken organisatoriskt inordnas bland de andra länskulturfunktionerna film, dans, cirkus och regionbibliotek i Region Stockholms kulturförvaltning. Detta för att ge en effektivare verksamhet, starkare styrning, bättre ekonomi samt ett gemensamt och

Bilagor: Utredningen ”Länsmusik i Stockholmsregionen – ett utvecklings- och framtidsperspektiv”

mer strategiskt arbete med samtliga länskulturfunktioner.

Bakgrund

Enligt kulturnämndens uppdrag har kulturförvaltningen låtit utreda Länsmusiken i Stockholmsregionen. Kulturförvaltningen har efter en direktupphandling givit utredningsuppdraget till Eric Sjöström.

Överväganden

Utredaren har redogjort för de utmaningar och möjligheter som finns för Länsmusiken i Stockholm samt kommit med väl genomtänkta och motiverade förslag om förändrad organisation, samordning, samverkan och starkare styrning. Förvaltningen anser att förslaget är relevant och har potential att stärka musikgenren i länet. En mer samlad organisation för de olika länskulturfunktionerna stämmer därutöver väl överens med den regionala kulturstrategin som fullmäktige beslutade om under våren 2018.

Förvaltningen har ambitionen att initiera en dialog med Blåsarsymfonikerna och Statens kulturråd, i syfte att hitta lösningar för att bättre följa upp föreningens årliga verksamhetsstöd.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden.

Beslutsexpediering

Stockholms läns 26 kommuner
Blåsarsymfonikerna

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Catharina Fogelström
Avdelningschef

Länsmusik i Stockholmsregionen

Ett utvecklings- och framtidsperspektiv

Eric Sjöström

Region Stockholm

ISBN 978-91-984448-4-1

Kulturförvaltningen, Region Stockholm

Februari 2020

Om författaren

Eric Sjöström är verksam som konsult,
utredare och styrelseledamot i kultursektorn, med fokus på strategisk utveckling gällande verksamhet och organisation. Han har en bakgrund som VD för Folkoperan och chef och konstnärlig ledare för Kulturhuset i Stockholm och är i grunden marknadsförare inom kulturområdet.

Innehållsförteckning

Inledning **4**

Uppdrag och tillvägagångssätt **5**

Region Stockholms kulturstrategi **5**

Region Stockholms länskulturfunktioner **7**

Region Stockholms stödgivning på musikområdet **9**

Regional musik i Sverige **10**

Länsmusiken i Stockholm – en kort tillbakablick **12**

Länsmusiken idag **14**

Länsmusikens verksamhet under 2018 – ett utdrag **21**

Sammanställning av enkätsvar och intervjuer **24**

Analys och bedömningar **29**

Förslag **34**

Bilagor **35**

Bilaga 1. Projektstöd och verksamhetsstöd från Region Stockholm. **36**

Bilaga 2. Statistik Länsmusikens verksamhet 2018 ..... **38**

Bilaga 3. Kommunstatistik Länsmusiken 2016-2018 ..... **42**

Bilaga 4. Exempel på Länsmusikens verksamhet **43**

Bilaga 5. Exempel på regional musikverksamhet **48**

Bilaga 6. Medverkande **52**

Bilaga 7. För övrigt anser jag… **54**

Inledning

Länsmusiken i Stockholm är en av sex länskulturfunktioner i Stockholms län som finansieras av Region Stockholm tillsammans med staten. Länskulturfunktionerna är förutom Länsmusiken: Film Stockholm, Dans och cirkus i Stockholm, Slöjd Stockholm, Regionbiblioteket och Stockholms läns museum. Liknande konsulentverksamheter finns i princip i varje region i landet.

Det övergripande uppdraget till samtliga länskulturfunktioner är att verka för ett rikt kulturutbud i hela länet genom samverkan med kommunerna, arrangerande föreningar, övriga länskulturfunktioner samt Region Stockholms kulturförvaltning. Särskilt fokus ska ligga på verksamhet för barn och unga.

På uppdrag av Region Stockholms kulturnämnd ansvarar den ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker för länsmusikfunktionen i Stockholms län under namnet Länsmusik i Stockholm.

Sedan ett antal år tillbaka förstärker Region Stockholms kulturnämnd arbetet med att tydliggöra prioriteringar och utveckla kulturnämndens långsiktiga satsningar inom bland annat länskulturfunktionerna. Denna utredning är ett led i det pågående utvecklingsarbetet.

Noteras kan att i rapporten används begreppen länsmusik och regional musik liktydigt.

Sedan den 1 januari 2019 har Stockholms läns landsting bytt namn till Region Stockholm.

Uppdrag och tillvägagångssätt

Region Stockholms kulturförvaltning ska vara en strategisk och samordnande part för länets kulturaktörer och för länets kommuner inom kulturområdet.

För att säkerställa att målet med regionens satsningar uppnås fortsätter kulturförvaltningen i och med denna utredning en översyn av hur en länsmusikfunktion Stockholm bör vara konstruerad för största möjliga effekt.

Övergripande syfte med denna rapport är att undersöka Länsmusikens framtida organisation och tydliggöra på vilket sätt som regionen och kommunerna strategiskt kan samarbeta inom musikområdet.

I den antagna budgeten för 2018 konstaterar Kulturnämnden att inordnandet av länskulturfunktioner inom förvaltningen innebär samordnings- och effektiviseringsmöjligheter. Man konstaterar att genom gemensam verksamhetsplanering och närmare samarbete med kommunerna blir regionens insatser inom främjandeområdet än mer angelägna.

Innehåll i rapporten

I rapporten ingår en kort historik och nulägesbeskrivning av länsmusiken i Stockholm och en beskrivning av några andra länsmusikorganisationer, där fokus har legat på det regionala främjandeuppdraget och utbudet riktat till barn och unga. I inledningskapitlen görs också en kort beskrivning av den nyligen antagna regionala kulturstrategin och en redogörelse dels av de övriga länskulturfunktionerna, dels av regionens totala satsning inom musikområdet.

Jag har också sett över en framtida utformning av en länsmusikfunktion för att ge bäst effekt för regionens aktörer, till exempel avseende barn och unga, arrangörsutveckling, talangutveckling, samarbete med frilansare, samverkan med kulturskolor och relationer till övriga länskulturfunktioner i regionen.

I rapporten ingår också regionens villkorsdokument, statistik över Länsmusikens verksamhet i kommunerna och en förteckning över statliga musikbidrag till regionen. Som bilaga återfinns ytterligare statistik och verksamhetsbeskrivning, liksom exempel på regional musikverksamhet från Skåne/Kronoberg och Uppland.

Tillvägagångssättet har i huvudsak varit att dels erbjuda alla kommuner i Stockholm att svara på en enkät, dels genom djupintervjuer med företrädare för ett antal kommuner men också ett mindre urval av regionens musikaktörer, se sammanställning av medverkande på sid 52.

Region Stockholms kulturstrategi

I den regionala utvecklingsplanen för Region Stockholm, RUFS 2050, ingår Kulturstrategi för Stockholmsregionen som bilaga. Den är framtagen av kulturförvaltningen i samråd med tillväxt- och regionsplaneförvaltningen och antagen av dåvarande landstingsfullmäktige juni 2018.

Utdrag ur strategin:

> Region Stockholm har i den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050 som mål att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. För att visionen ska uppnås konstateras att ett rikt och mångfacetterat kulturliv är av stor betydelse för Sverige och hela

Stockholmsregionen. Konsten, kulturen och kulturmiljön är en resurs för alla invånare i länet liksom för alla besökare och turister. Genom Kulturstrategi för Stockholmsregionen vill Region Stockholm synliggöra hur sociala och kulturella värden i samverkan kan bidra till en god livsmiljö för regionens invånare och lyfta fram den potential som konsten och kulturen har som regional utvecklingsfaktor.

Strategins syfte är att ge en riktning för det övergripande arbetet med kulturfrågor för Stockholmsregionen. Den avser att både tydliggöra regionens roll som kulturpolitisk aktör och peka ut angelägna kulturpolitiska utvecklingsområden, men också fungera som stöd och inspirera kommunernas arbete med långsiktiga planer och kulturutveckling.

Fyra målområden har tagits fram:

- Kulturupplevelser, möten och bildning bidrar till en god livsmiljö i en tillgänglig region.
- Kulturen stärker demokratin i en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region.
- Kulturdriven tillväxt och det kreativa företagandet bidrar till en regional utveckling i en ledande tillväxt- och kunskapsregion.
- Kultur och kulturmiljö bidrar till att skapa en hållbar utveckling i en resurseffektiv och resilient region.

Fyra insatsområden har sedan identifierats för att långsiktigt bidra till strategins övergripande målområden:

1. Öka tillgängligheten till och deltagandet i kulturlivet.
2. Stärka möjligheterna till konstnärlig utveckling.
3. Omfatta digitaliseringens möjligheter och utmaningar.
4. Använda kultur och kulturmiljöer som resurs i samhällsplaneringen.

Region Stockholms länskulturfunktioner

Region Stockholm finansierar, tillsammans med staten, sex länskulturfunktioner. Tre av dem är i dagsläget organiserade inom regionens kulturförvaltning: Dans och Cirkus Region Stockholm, Film Region Stockholm och Regionbibliotek Stockholm. De tre andra är Stockholms läns museum, Slöjd Stockholm och Länsmusiken. Museet och slöjdverksamheten förväntas inordnas inom förvaltningen under 2021.

Länskulturfunktionerna ska verka främjande med stöd och inspiration för kulturaktörer i länet och Stockholms läns 26 kommuner inom de olika verksamhetsfälten. Kulturnämndens uppdrag till länskulturorganisationerna har förtydligats de senaste åren och det inordnande av fler funktioner som påbörjades år 2018 innebär en ökad tydlighet för Region Stockholm som kulturpolitisk aktör. Inordnandet ger också stora möjligheter till samordning och bättre effektivitet. Samlokaliseringen svarar också mot de behov som kommuner och kulturaktörer gett uttryck för och förväntas bidra till fler konstartsövergripande samarbeten.

Länskulturfunktionernas uppdrag och verksamhet brukar beskrivas med nyckelorden främjande, kulturförmedling, pedagogiska insatser, kunskapsförmedling, stärka och utveckla.

Länskulturfunktionernas uppdrag

Kulturnämnden tog i september 2014 beslut om ett portaluppdrag till samtliga länskulturfunktioner, som innebär att alla ska verka för ett rikt kulturutbud i hela länet genom samverkan med kommunerna, arrangerande föreningar, med övriga länskulturfunktioner samt med Region Stockholms kulturförvaltning. Särskilt fokus ska ligga på verksamhet för barn och unga.

Länskulturfunktionerna är unika i sitt slag, det finns inga andra organisationer som har samma typ av uppdrag eller arbetsområde, konstaterade Eva Schöld 2016 i en översyn av länskulturfunktionernas organisation och samverkan på uppdrag av Region Stockholm. Den personal som arbetar inom en länskulturfunktion är själva inte konstnärliga utövare, som musiker, dansare, filmare, utan länskulturfunktionerna fungerar som områdesexperter och handledare vid fortbildningar och liknande. Deras roll är framför allt att förmedla ”verktygen” – det kan vara artisten, dansgruppen, kunskapen, konsten och så vidare.

Det var också utifrån ett tydligt behov av just denna förmedlande och främjande roll för att stärka den regionala kulturen som de nya tjänsterna, de så kallade konsulenterna, och främjaruppdraget initierades av staten och skapades runt om i landet med start redan på 1980-talet. Inom biblioteken och länsmuseerna har rollen som kunskapsförmedlare och främjare funnits inbyggd i verksamheterna, men utvecklats än mer i takt med att regionernas kulturverksamheter växt sig starkare och efterfrågan ökat.

Kommunen mottagare

Huvudinriktningen är att verksamheten riktas till kommunerna, som i dialog ska kunna ta del av utbud och projekt och göra sina val men i flera sammanhang och av praktiska skäl är det ofta en skola, ett bibliotek, en vårdinstitution som är direkt samarbetspartner i kommunen. Mer sällan riktar sig länskulturfunktionerna direkt till allmänheten men även detta händer, till exempel

genom öppna familjekonserter, konstvandringar, utställningsverksamhet, seminarier och föreläsningar mm.

De erhåller alla stöd från staten och är en del av de statliga regionala kulturstöden, som i vissa fall har formen av statliga uppdrag. Några bygger på avtal mellan regionen och staten. Det finns stora likheter mellan de sex verksamheterna då det gäller huvuduppdraget, att verka som främjandeorganisation och kunskapsförmedlare i hela länet och gentemot kommunerna. Men det finns givetvis också stora olikheter beroende på historik, respektive områdes särart och särskilda behov, organisationens storlek etc.

En länskulturfunktions tillgång är den egna personalen, konstaterar Eva Schöld. Där finns den kompetens och den kunskap som är kärnan i verksamheten. Därför är också personalkostnaderna den huvudsakliga utgiftsposten för flertalet länsfunktioner. Antalet anställda varierar, vilket hänger samman med uppdragens olika karaktär och uppdrag.

Den stora och viktiga likheten är dock att samtliga arbetar med länets kommuner i fokus. Samtliga har i sitt uppdrag barn och ungdom som en prioriterad målgrupp. Och alla arbetar med främjande och förmedlande verksamheter om än i lite olika former och på lite olika nivåer inom kommunerna.

Region Stockholms stödgivning på musikområdet

Kulturförvaltningen i Region Stockholm har 2019 har på uppdrag av kulturnämnden fördelat närmare 21 miljoner i verksamhetsstöd och 2 miljoner i projektstöd till musikområdet. Det kan sättas i relation till 64 miljoner totalt i verksamhetsstöd, respektive 8,4 miljoner i projektstöd inom kulturområdet. En tredjedel av nämndens kulturstöd går således till musikområdet.

Utöver det kommer regionens huvudmannaskap för Stockholms Konserthusstiftelse – i dagligt tal Kungliga Filharmonikerna och Konserthuset i Stockholm, som man finansierar med fyraåriga avtal som grund. År 2019 erhöll de ett verksamhetsstöd och underhållsbidrag på 161 miljoner kronor.

Sammantaget är således den västerländska konstmusiken genom Region Stockholms stöd väl representerad.

Stödmottagare

Den största enskilda verksamhetsstödsmottagaren är Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, som dels får 11,4 miljoner kronor för orkesterdelen, dels 4,5 miljoner kronor för länsmusikuppdraget. Utöver det tillkommer ett statligt bidrag från Statens Kulturråd för länsmusikuppdraget på 6,4 miljoner.

Andra musikaktörer som får verksamhetsstöd från regionen är bland andra Selam, Riksförbundet för Folkmusik och Dans, Stockholm Early Music Festival, Stockholm International Jazz & Blues Festival, Re:Orient, Musikcentrum Öst, Kulturhuset i Ytterjärna och Fylkingen.

Projektstöd i området 100 000 kronor gick i år till exempel till Fasching för barnkonserter, Visor och ramsor i Hellsingland, Föreningen Funkisglädje, Kulturföreningen Urban Company, Rainbow Riots Festival, É Romani Glinda och Kammarensemblen.

Inom området musikteater fördelas 8,4 miljoner i verksamhetsstöd och 340 000 kronor i projektstöd. Den största enskilda mottagaren är Folkoperan (7,3 miljoner kronor).

Intressant att notera är att antalet ansökningar till kulturförvaltningen inom folkmusik, världsmusik, jazz och urban musik – till exempel hiphop och reggae – är förhållandevis få. Största andelen sökande är inom konstmusikområdet. Även ansökningar för verksamhet och musikprojekt riktade direkt till små barn är få.

Se fullständig förteckning över stödmottagare i Bilaga 1.

Regional musik i Sverige

Länsmusiken utgjorde den samlade benämningen på en grupp regionala, offentliga musikinstitutioner, som fanns i Sveriges alla län. Idag och på grund av regionbildningen benämns dessa regional musikverksamhet.

Organiserandet av länsmusik skedde 1988 genom en sammanslagning av dåvarande Regionmusiken (som tidigare hette Militärmusiken) och Rikskonserters regionala kontor runtom i landet. En stor del av finansiering och verksamhetsansvar flyttades då från staten till de olika landstingen. I dag finansieras verksamheten dels med anslag från Kulturrådet och regioner (tidigare landsting) och dels med egna intäkter, till exempel biljettintäkter. Beteckningarna länsmusik respektive regional musik är liktydig.

Statliga musikbidrag till Stockholm fördelade via Statens kulturråd

Kulturrådet fördelar bidrag till regioner inom Kultursamverkansmodellen till regional kulturverksamhet. Här nedan redogörs för vilka regionala musikverksamheter/ institutioner som erhåller statligt bidrag och vilka musikarrangörer som har fått verksamhetsbidrag och projektbidrag 2019 från Kulturrådet. Stockholm ingår inte i Kultursamverkansmodellen.

Regional musikverksamhet/regionala institutioner:
Länsmusiken genom Region Stockholm, Folkoperan

Verksamhetsbidrag till musikarrangörer 2019:
Rönnells antikvariat, JIN jazz i Nynäshamn, Huddinge jazzförening, FRIM, Bergshamra för alla, Jazzklubb nordost, Kammarmusikens vänner i Allhelgonakyrkan, Södertälje kammarmusikförening, Plugged records vänner, Re:Orient, Musikföreningen Apoteket, Klubb DÖD, Heaven up here, Ideell edition, Kammarmusikföreningen Samtida musik, Fasching, Teater Sláva, Stockholm jazz festival, Stockholm Sangeet förening, Schakalen/Skå festplats, Järfälla kammarmusikförening, Sound of Stockholm, Fylkingen, Debaser Strand, Stockholm early music festival, Flamenco fredag, IMPRA (Lupino live & Klubb kom in), Föreningen Tumba bruks musiksalonger, Audiorama, Farhang, Kulturhuset i Ytterjärna, Stallet, Piano visions, Helt barockt

Projektbidrag till musikarrangörer 2019 (ansökningsomgång 1 och 2):
Feminsula Production, Gränslandet - symfonisk fest, Järna Festival Academy, KROCH, Kulturföreningen Urban Company (Gula villan), Ladieslovehiphop, LinkUp Bookings (Mosebacke reggae festival), Nordisk Sångfestival, O/Modernt (Mis/Reading Beethoven), Organspace Stockholm (International Organ Festival), Per-Åke Holmlander/Carliot Industries/Sångbolaget, Semente, Skebobruks kulturförening, Slow Fox produktion (Bar Brasil/Stockholms karneval), Stockholm Straight Edge, Svenska stiftelsen ung nordisk musik

Musikföreningen Fools gold, Milonga 3Esquinas, UNSTUMM, Stockholm's women international jazz festival, Anarchistic Heart (OONA SERIES #1), Södertäljefestivalen, Svensk musikvår, Bleck forest, Järna festival academy, Nuh linga Sweden, Sing a song fighter

De regionala musikverksamheternas uppgift är generellt att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen inom musikområdet, att samverka med det övriga musiklivet i respektive region samt att själva arrangera och samarrangera konserter och andra musikverksamheter inom regionen med fokus på bredd, kvalitet och mångfald. De regionala musikverksamheterna finns i alla Sveriges 21 län, men ser olika ut. Totalt finns 23 musikinstitutioner med regionala uppdrag.

Integrerade orkestrar

Åtta av de 15 regionala eller lokala orkesterinstitutionerna är integrerade i de regionala musikverksamheterna. I flera regioner har den regionala teater- och musikverksamheten slagits samman, med olika grad av integrering. Scenkonst Sörmland har t.ex. en musik- och teaterchef som leder en helt integrerad verksamhet medan Smålands musik och teater har separata chefer och lokaler för teater- och musikverksamheten. I Västerbotten ligger länsmusikuppdraget på Norrlandsoperan, och i Västra Götaland är uppdraget uppdelat på tre organisationer: Musik i Väst, Vara Konserthus och Kultur Ungdom Väst.

Orkesterverksamhet kan vara en del av det regionala musikuppdraget, men behöver inte vara det.

Samorganisation av regional musik och orkester förekommer på flera ställen, exempelvis i Östergötland, Jönköping, Örebro, Värmland, Västmanland, Dalarna, Uppland, Västernorrland, Västerbotten, Gotland och i Skåne/Kronoberg. I flera av dessa län har orkestrarna alltmer kommit att dominera verksamheten, bland annat på grund av bidragens fortsatta urholkning (stora lönekostnader och låg uppräkning) men också av andra skäl. I andra delar av Sverige är det regionala musikuppdraget självständigt i förhållande till orkestrarna. Det gäller Skåne, Gävleborg och delvis i Västra Götalandsregionen.

Den ansvarsfördelning som fanns mellan staten och landstingen då länsmusikreformen genomfördes, byggde bland annat på att staten inte fick föra över kostnader för denna på landstingen. Genomsnittligt 2017 utgjorde statlig finansiering an Länsmusiken 35 %, medan regional/kommunal finansiering uppgick till 44 %.

Nationell samverkan

De regionala musikinstitutionerna ingår i Regional Musik i Sverige, RMS, ett rikstäckande samverkansorgan med 23 medlemsinstitutioner, alla med ett regionalt uppdrag, och representerar därmed den största musikaliska verksamheten i Sverige, både avseende spelplatser, antal konserter och publik. Tillsammans producerar medlemsorganisationerna 13 000 arrangemang och når närmare 2 miljoner besökare per år.

I nuläget används inte begreppet ”länsmusikverksamhet” från statligt håll i annat än i verksamhetsbidragen till Region Stockholm, vilka fördelas enligt gammal modell.

Länsmusiken i Stockholm – en kort tillbakablick

Upprinnelsen till nuvarande organisering av Länsmusiken i Stockholm går tillbaka till 1906. Då grundades Stockholms Spårvägsmäns Musikkår, SSM, som drevs av Stockholms Spårvägar, senare SL AB – Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik.

Ensemblen var ursprungligen en sextett, men utökades succesivt till en större blåsorkester. Musikerna var anställda på 60 procent och några hade en heltidsanställning genom att köra buss, tunnelbana eller sitta som spärrvakt. Anställning hos Stockholms Spårvägar var också ett krav för medlemskap i musikkåren.

Under åren 1971–1996 fanns en annan blåsorkester i länet; Stockholmsmusiken, som bildades vid regionmusikreformen genom en sammanslagning av Första militärmusikkåren och Andra militärmusikkåren, som var militära enheter från Militärmusiken. I vissa sammanhang framträdde orkestern under namnet Stockholms Blåsarsymfoniker, ej att förväxla med Stockholms Läns Blåsarsymfoniker. 1993–1996 utförde Stockholmsmusiken uppdrag åt Försvarsmakten i egenskap av Flygvapnets musikkår.

Länsmusikreform – men inte i Stockholm

År 1988 genomfördes som tidigare nämnts länsmusikreformen nationellt, men Stockholm väljer att stå utanför. Som skäl anges bland annat att det fanns ett samarbete med Storstockholms Lokaltrafik, SL. Stockholms Spårvägsmäns Musikkår var då den enda professionella blåsorkestern utan stadsbidrag trots upprepade ansökningar.

Ledningen för SSM drog slutsatsen att SL är fel huvudman för att erhålla statligt verksamhetsstöd och vände sig då till Stockholms läns landsting för frågan om att byta huvudman till kulturnämnden. Relationen mellan SL och SSM hade också utvecklats som de själva beskriver det till en renodlad ”sponsringsöverenskommelse”. SL beslutade om ett årligt bidrag till SSM och fick då ett antal konserter tillbaka i utbyte. SSM hade också stora ekonomiska problem och 1997–1998 fick SL förutom de årliga bidraget även täcka upp för musikkårens förluster. Organisatoriskt var SSM en ideell förening skild från SL.

Från SL till landstinget

Från 1999 har kulturnämnden i Stockholms län i uppdrag att ansvara för det kulturpolitiska ansvaret för Stockholms Spårvägsmäns Musikkår (som orkestern fortfarande heter vid den här tidpunkten). Detta efter aktiv lobbyverksamhet från SL:s styrelse. Organisatoriskt var man dock fortsatt en ideell förening, eftersom landstinget tackade nej till att ta över huvudmannaskapet.

Stockholm startar länsmusik

Som sista län i Sverige etablerar Stockholm 2002 en länsmusikfunktion. Statens Kulturråd och Stockholms läns landsting ingår en överenskommelse om en treårig försöksverksamhet med länsmusikverksamhet i Stockholms län för åren 2002–2004.

Huvudmannen Stockholms läns landsting skulle bestämma hur länsmusiken skulle organiseras och bestämde sig för att göra detta genom att ge uppdrag till en aktör och fördela bidrag – och alltså inte driva funktionen i egen regi. Kulturrådet å sin sida åtog sig att fördela bidrag till landstinget efter ansökan.

På kulturnämndens uppdrag slöt därefter kulturförvaltningen för landstingets räkning avtal med Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, som Stockholms Spårvägsmäns Musikkår nu har bytt namn till. Efter 2004 blev länsmusiken permanent i Stockholms län med föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker som uppdragstagare.

Ekonomiska utmaningar

Även efter att kulturnämnden tagit över ansvaret för att stödja föreningen kvarstod dock ekonomiska problem i form av likviditetsbrist och återkommande driftunderskott. Underskottet förvärrades när föreningen flyttade in 2011 på konserthuset Musikaliska. Det berodde bland annat på ett "lån" till det av föreningen helägda dotterbolaget Musikaliska AB vilket i praktiken bestod i att föreningen inte debiterade Musikaliska ersättningar för utfört arbete av föreningens personal.

Vid sju tillfällen sedan 2000 fick SLB förskott på kommande års stöd, för att förbättra likviditeten. Inför 2012 fick man hela 3 miljoner kronor i förskott av kulturnämnden. Trots detta så kvarstod det negativa egna kapitalet och vid en ny begäran om förskott så avslog nämnden förfrågan.

I samband med detta gjorde kulturnämnden en översyn av sitt bidrag till föreningen med ett tydligt mål att sätta organisationen i ekonomisk balans. Nämnden klargjorde också att dess primära intresse var länsmusikverksamheten. Det beslutades bland annat att verksamhetsstödet till föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker inte fick finansiera Musikaliska AB:s verksamhet.

Länsmusiken idag

Organisatoriskt utgör Länsmusiken i Stockholm, Blåsarsymfonikerna och konserthuset Musikaliska en helhet. Formellt har Ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker i uppdrag från Region Stockholms kulturnämnd att bedriva länsmusikverksamhet i Stockholm

Under 2018 har de tre verksamheterna tillsammans genomfört 879 konserter/musikaktiviteter och nått ett publikantal om 92 034 personer, inklusive externa musik- och konsertarrangörer.

Ur villkorsdokumentet 2019: Nedanstående ingår i villkorsdokumentet mellan Region Stockholm och Ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker gällande verksamheten för länsmusiken 2019.

Länsmusikens huvudsakliga inriktning
Målet med Länsmusikens verksamhet är att alla barn och unga i länet ska få uppleva musik av olika genrer och från olika delar av världen. Med en verksamhet som spänner från konserter och gränsöverskridande musikaktiviteter, workshops till interaktiva program erbjuder Länsmusiken musik för, med och av barn och unga.

Länsmusiken ska därför:
• presentera ett samlat musikutbud för länets skolor
• erbjuda producentfunktion, stöd till arrangörsledet samt ekonomiskt projektstöd till länets musikaktörer
• erbjuda utbildning för relevanta aktörer i syfte att utveckla länets musikliv samt vara samverkande part i regionala, nationella eller internationella nätverk
• erbjuda kursverksamhet till barn och unga

Mål och inriktning för 2019
• Under 2019 ska Stockholms läns Blåsarsymfoniker genomföra en lokalinventering i länet gällande scener för orkester och kammarmusik.
• Utbud med musikproduktioner av hög kvalitet och genrebredd som tas fram för 2019 med hjälp av en referensgrupp.
• Subventionerade föreställningar erbjuds lärare, kultursekreterare med flera för målgrupp främst 0–25 år.
• Utbudsdag på Musikaliska i mars där utdrag ur föreställningarna visas, videoklipp på webbsida.
• Skol- och familjekonserter på Musikaliska.
• Produktioner tillsammans med Blåsarsymfonikerna. Ca 30 konserter och workshops, både på Musikaliska och i kommunerna, bl. a Skapande skola- projekt.
• Utveckling av produktioner för barn och unga, t ex registöd av erfarna regissörer.
• Projekt för och med nationella minoriteter
• Samverkan med övriga länskulturfunktioner och länets kommuner. Utgår från lokala förutsättningar och behov. Skapar bl.a. nya kontaktytor som möjliggör fördjupat samarbete med kommunerna.
• Utökad tillgänglighet för barn och unga med funktionsnedsättning genom regelbundet samarbete med olika särskolor. Framtagning av nytt projekt planeras.
• Ett utökat regionalt samarbete: Undersöka kommunernas behov och önskemål gällande musik, hos dem som Länsmusiken främst arbetar med- kultursekreterare/samordnare.
• Utökat arbete med att hitta nya grupper och artister. Musikresidens i samarbete med en kommun och frilansgrupp.
• Öka tillgängligheten bl.a. genom ett mer flexibelt utbud.
• Fler små mobila turnéer tas fram som enkelt kan turnera i länet. Storbandskvällar på Musikaliska.
• Ett soulprojekt i samarbete med Sollentuna och sångaren Samuel Ljungblad.
• Sagokören - ett samarbete med Kulturfyren, Kulturens och Junibacken. Projektet främjar barns musik-, läs-, och språkutveckling.
•Songlines - ett projekt som bygger på ensamkommande flyktingar som musicerar tillsammans över nationsgränserna.

Unga musiker:
• Hornfrossa med hornister mellan 10 och 100 år från hela Sverige; barn, unga, amatörer, pedagoger, studenter och professionella från hela Sverige samlas och medverkar i ett stort program med ensemblespel, 30-tal workshops, seminarier, masterclasses och konserter.
• Sommarjobb för unga musiker i fler kommuner runtom i länet
• Driva unga ensembler som t.ex. Stockholm Youth Big Band (SYBB)
• Formen för Stockholms Unga Blåsarsymfoniker (SUB) ses över.

Orkestern Blåsarsymfonikerna finansieras till största delen genom anslag från Region Stockholm. Konserthuset Musikaliska drivs genom ett av föreningen helägt dotterbolag (Musikaliska Nybrokajen AB) utan offentliga medel eller andra subventioner och redovisas i egen årsredovisning.

I rapporten ligger fokus enligt uppdrag på Länsmusiken.

År 2018 hade den Ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker 24,1 heltidstjänster, utöver VD, fördelade på 39 individer. De administrativa tjänsterna inklusive teknisk personal utgörs av 9,1 heltidtidstjänster. Musikertjänsterna samt arrangörstjänsterna vid Blåsarsymfonikerna är halvtidstjänster och uppgår till sammanlagt 14,5 heltidstjänster.

VD för hela organisationen inklusive orkester och konserthus är också länsmusikchef och den som ytterst ansvarar för länsmusikuppdraget.

Länsmusikens del av ovanstående numerär utgörs enligt uppgift av följande tjänster med tillhörande tjänstgöringsgrad:

Producent 2 st,	200 %
Produktionsassistent	50 %
Ekonomiassistent	50 %
Kommunikatör	50 %
VD	50 %
Marknadschef	17 %
Lokalansvarig	30 %
Assistent	37 %
Visstidsanställd producent	50 % för Songlines

Styrelsen består av dels externa ledamöter, dels föreningsmedlemmar som också är anställda av föreningen. De senare har majoritet i styrelsen.

Ekonomi

Förutom lönekostnader på 3,7 miljoner kronor för ca 6 årsverken utgörs den stora kostnadsposten av produktionskostnader och gager till musiker: 5,2 miljoner kronor. Utöver frilansmusiker köper Länsmusiken arbetstid från Blåsarsymfonikerna för ca 1,2 miljoner kronor.

Lokalkostnaden för Länsmusikens del anges till knappt 2 miljoner kronor och administrationen, utöver personalkostnader, till 900 000 kronor. De två stora intäktskällorna, förutom biljettintäkter, är från Region Stockholm, cirka 4,4 miljoner kronor och Kulturrådet, knappt 6,4 miljoner kronor. Därutöver har man 2,7 miljoner i egna intäkter, vilket utgör ca 20 % av omsättningen.

Länsmusikens intäkter, kostnader och resultat

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Region Stockholm	3 705 000	3 875 000	4 225 000	4 310 000	4 432 000
Statens Kulturråd	6 149 000	6 131 000	6 204 000	6 275 000	6 372 000
Biljettintäkter/sålda produktioner	2 214 000	2 498 000	2 175 000	2 371 000	2 505 000
Sidointäkter (AMS, projekt etc)	396 000	294 000	419 000	189 000	268 000
Producent Kultur i Vården		300 000			300 000
Kostnader					
Produktionskostnad	5 075 000	4 999 000	4 776 000	4 847 000	5 214 000
Personalkostnad	3 387 000	3 441 000	3 482 000	3 705 000	3 731 000
Övriga kostnader	1 179 000	1 136 000	975 000	900 000	905 000
Omfördelning stöd (kvinnliga tonsättare)	620 000	620 000	1 240 000	1 240 000	1 240 000
Lokalkostnader	409 000	1 397 000	1 447 000	1 455 000	1 992 000
Marknadsföring	324 000	252 000	391 000	472 000	467 000
Räntor, avskrivningar	145 000	145 000	146 000	216 000	242 000
Koncernbidrag och återföring av aktievärde				116 000	
Korrigering av skatt 2010-2016				174 000	
Resultat	1 325 000	1 108 000	566 000	20 000	86 000

Notera: Ovanstående siffror har skickats in av Länsmusiken specifikt för denna utredning och skiljer sig från tidigare inskickade uppgifter till Statens Kulturråd och Region Stockholm.

Länsmusikens förklaringar till sammanställningen (i kursivt):

Produktionskostnader:

För 2018 utgörs de av 3 964 000 kronor för externa parter där frilansare och övriga parter ingår. Resterande, 1 250 000 kronor, är köp av Blåsarsymfonikerna av Länsmusiken under 20 arbetsdagar. Då ingår både föreställningsdagar samt repetitionsdagar för dessa produktioner. Det som ingår i summan är bland annat scenteknik, tekniker, dirigenter, frilansmusiker, övriga arvoden, STIM-avgifter, flygelstämning, resor, transporter, förtäring, logi, blommor. Allt kopplat till Länsmusikens produktioner. Av de produktioner som Länsmusiken köper av orkestern är det större produktioner. I dessa kostnader ingår orkesterns ”infrastruktur” med alla utrustning, inspicient, noter samt framtagande av arrangemang för de produktioner som ska

göras. Under 2018 låg produktionerna främst i länets olika kommuner men även några på Musikaliska.

Orkestermusikerna är anställda på 50 %, och uppdraget med att göra 20 arbetsdagar görs i tjänsten, så det är ingen ökning av musikernas tjänster. Totala antalet arbetsdagar för musikerna på halvtid årligen är 115 arbetsdagar (230 för heltid).

Personalkostnader:

Länsmusikens personalkostnader utöver 2 producenter och 0,5 handläggare består av delar av tjänsterna länsmusikchef, ekonomiassistent, kommunikation, produktionsassistent samt del av en tjänst som jobbar med huset som tekniker. Alla dessa tjänster delas med orkestern och är olika procentsatser utefter nyttjandegrad för Länsmusiken. Mesta dels är det ca 50 % av lönekostnaderna. Utöver detta ingår även kostnader till styrelse för ersättning till ledamöter, men dessa är mindre.

Övriga kostnader:

Delas i huvudsak 50/50 mellan orkester och länsmusik. Utgörs av bland annat sophämtning, el, städ, larm, hyra av kopiator, förbrukningsmaterial, kontorsmaterial, dataprogram, frakter, internet, mobiltelefoni, porto, resekostnad, försäkringar, medlemsavgifter (Svensk Scenkonst), revisionsarvode, IT-konsulter, övriga konsulter, redovisningsbyrå (TSS) och bankkostnader.

Musikaliska tar 50 % av kostnaden för städ, larm, el och sophämtning, liksom hela kostnaden vad gäller revision och företagsförsäkring för den delen av verksamheten.

Omfördelning stöd (kvinnliga tonsättare):

Anslag från Statens Kulturrådet för Blåsarsymfonikernas verksamhet runt kvinnliga tonsättare. Kulturrådet betalar inget anslag direkt till orkestern utan det ”slussas” genom länsmusiken.

Lokalkostnader:

Kostnaderna belastas efter nyttjandegrad av alla Musikaliskas lokaler. Dels kontor och ”förråd”, samt nyttjande av stora salen, Clarasalen för repetitioner, familjekonserter, skolkonserter osv.

Uppdraget från Region Stockholm

Region Stockholm upprättar varje år ett villkorsdokument gentemot Ideella föreningen Stockholms Blåsarsymfoniker gällande länsmusikuppdraget. Där stipuleras länsmusikens huvudsakliga inriktning:

Målet med Länsmusikens verksamhet är att alla barn och unga i länet ska få uppleva musik av olika genrer och från olika delar av världen. Med en verksamhet som spänner från konserter och gränsöverskridande musikaktiviteter, workshoppar till interaktiva program erbjuder Länsmusiken musik för, med och av barn och unga.

Länsmusiken ska därför:

- presentera ett samlat musikutbud för länets skolor

- erbjuda producentfunktion, stöd till arrangörsledet samt ekonomiskt projektstöd till länets musikaktörer
- erbjuda utbildning för relevanta aktörer i syfte att utveckla länets musikliv samt
- vara samverkande part i regionala, nationella eller internationella nätverk
- erbjuda kursverksamhet till barn och unga

I villkorsdokumentet framgår också en rad namngivna aktiviteter och programpunkter, som återfinns på s. 14.

Verksamhet

Länsmusiken erbjuder musik riktad i första hand till barn och unga i hela regionen. Man åtar sig att presentera ett samlat musikutbud för länets skolor och att erbjuda stöd och hjälp i olika former till länets musikaktörer. Man erbjuder även seminarier och inspirationsdagar samt kursverksamhet för barn och unga.

Verksamheten består av konserter, workshoppar och olika arrangemang. Man har som mål att erbjuda ”en mångfald förstklassiga artister i olika genrer för barn och ungdomar” och att arrangera ”inspirerande tillfällen för länets unga att själva skapa musik och sjunga tillsammans med professionella artister”.

Dels erbjuds musikproduktioner med både frilansare och Blåsarsymfonikerna till länets kommuner – inte minst på förskolor och skolor, dels arrangeras konserter och andra arrangemang på hemmascenen Musikaliska.

Länsmusiken har en omfattande verksamhet runt om i länet som 2018 nådde
50 972 deltagare/besökare på sammanlagt 478 konserter och 255 workshoppar.

Subventionerat utbud

Den stora delen i Länsmusikens utbud utgörs av ett subventionerat utbud riktat mot förskolor, skolor och kommuner i Stockholmsregionen, främst riktat till barn och unga 0–19 år. Beställare är framför allt kommunens kultursekreterare eller kultursamordnare, förskollärare, kulturombud och andra lärare från lågstadiet upp till gymnasiet och bibliotekspersonal. Under 2018 erbjöds 33 produktioner med frilansmusiker i det subventionerade utbudet till förskolor, skolor och kommuner.

Produktionerna presenteras samtidigt på hemsida, i katalog och på en utbudsdag, som brukar ligga i mars månad.

Utbudsdagen äger rum på Musikaliska där de utvalda grupperna får 10 minuter att visa upp sin konsert/föreställning. Inbjudna är kultursekreterare, kultursamordnare, förskollärare, kulturombud och andra lärare, producenter och andra arrangörer av program för barn och unga i länet. Dessutom får andra länsmusikorganisationer i landet, kulturhandläggare inom Region Stockholm, Stockholms stad och Kulturrådet information om Länsmusikens utbud och inbjudan till utbudsdagen.

I samband med utbudsdagen trycks en katalog som delas ut till målgruppen, samma information läggs också på hemsidan.

Efter utbudsdagen kan arrangören lämna in önskemål i maj (för hösten) respektive november (för våren). Fördelning/beslut om bokningar sker därefter. Om subventionsmedel finns kvar och intresse från kommuner finns försöker önskemål tillgodoses även efter sista bokningsdag.

Föreställningarna i utbudet subventioneras av länsmusiken med 30–50 %, ibland mer. I priserna som anges i utbudskatalogen ingår allt, till exempel transportkostnader, resor och i förekommande fall hotell. De utvalda artisterna informeras om att ett tänkt mål är att deras respektive produktion ska bokas motsvarande en vecka på hösten och en vecka på våren (alternativt spridda dagar under säsong), men att Länsmusiken inte kan garantera några spelningar.

Urvalet av vilket grupper som ska ingå i utbudet görs av producenterna och ytterst av VD. Till grund ligger bedömningarna från en referensgrupp, som består av lärare och kultursekreterare, ca 10–12 personer. Man bedömer: musikalisk kvalitet, kommunikation och utstrålning, originalitet och personlig tolkning, sceniskt helhetsintryck, mångfald, jämställdhet, hbtq, interkulturellt perspektiv och hur konserten/föreställningen passar in i förhållande till skolans värdegrund.

Föreningens stadgar och formalia

I stadgarna till Ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, SLB, framgår att ändamålet med föreningen är

- att framföra musik inom ramen för symfonisk blåsorkester

- att för detta ändamål upprätthålla en permanent orkester kallad Stockholms Läns Blåsarsymfoniker

- att, inom ramen för länsmusikuppdraget, aktivt verka för ett rikt och varierat musikutbud i Stockholms län

Medlem i föreningen kan den bli som är tillsvidareanställd vid Stockholms Läns Blåsarsymfoniker. Även andra anställda vid SLB med en oavbruten anställningstid som varat i minst 12 månader, äger därefter under anställningen rätt att vara medlem, dock kan ej VD vara medlem. Anställningar beslutas av styrelsen. Medlemmarna utövar sin beslutanderätt vid årsmöte.

Styrelsen består av en ordförande och ett jämnt antal, lägst sex och högst tio, ordinarie ledamöter samt upp till fem suppleanter. Ordinarie ledamöter ur föreningen skall tillsammans med fackliga ledamöter utgöra en styrelsemajoritet med en person.

Ordförande väljs för två år i taget och nomineras av valberedningen. Bland medlemmarna väljs, för två år i taget, två till fyra ledamöter samt två suppleanter. Dessa nomineras av valberedningen. De lokala fackklubbarna Symf respektive Unionen samt Region Stockholm har rätt att utse för vardera organisation en ledamot samt en suppleant för två år i taget. En till tre ledamöter, som inte är föreningsmedlemmar, väljs på två år och nomineras av valberedningen i samråd med styrelsen.

Styrelsen leder, organiserar och ansvarar för SLB:s organisation och löpande förvaltning. Styrelsen utser verkställande direktör, som har till uppgift att representera, organisera och ansvara för administrationen och den direkta ledningen av verksamheten.

Blåsarsymfonikerna

Blåsarsymfonikerna är en blåsarsymfonisk orkester med 27 halvtidsanställda musiker samt 2 halvtidsanställda arrangörer. Historien sträcker sig som har nämnts från 1906. Sedan 2011 har orkestern konserthuset Musikaliska på Nybrokajen 11 i Stockholm som hemmascen.

Orkestern kan också delas in i kammarensembler under beteckningarna Serenadensemblen, Blåsarkapellet, Sextetten, Blåskvintetten och Saxofonkvartetten. Från 2020 bildar de även en jazzorkester med delar av Blåsarsymfonikerna. Chefdirigent och konstnärlig ledare för Blåsarsymfonikerna sedan 2015 är Cathrine Winnes. Orkestern ger ett tiotal konserter per säsong på Musikaliska tillsammans med erkända solister, men spelar även ute i länet.

Musikaliska

Konserthuset Musikaliska med centralt läge vid Nybroviken i Stockholm sköts via ett särskilt dotterbolag, Musikaliska AB. Lokalerna, sammanlagt 3 500 kvadratmeter, hyrs av Statens Fastighetsverk. I kulturnämndens beslut anges att Verksamhetsstöd inte får användas för subventioner av konserthuset Musikaliska utöver de egna konserterna.

På Musikaliska finns konsertlokal och kontorsutrymmen. I hyreskontraktet ingår också folkmusikscenen Stallet. Lokalerna används förutom för egna konserter för en stor mängd uthyrningar, både för musikevenemang och konferenser.

Musikaliska har en lång historik under olika namn i svenskt musikliv. Det är Sveriges första och äldsta offentliga konserthus, invigt 1878 och byggnadsminnesmärkt. Sedan 2011 är Blåsarsymfonikerna hyresgäst och huset benämns Musikaliska. Orkestern nådde tillsammans med Länsmusiken i Stockholm och uthyrningar för externa konserter en publik på över 92 000 personer 2018.

Vid invigningen hette huset Kungliga Musikaliska Akademiens hus, eller i folkmun Ackis, och var platsen för den högre musikutbildningen i Sverige. År 1957 flyttade utbildningen till Kungl. Musikhögskolan. Musikaliska akademien har numera sina lokaler i det gamla Utrikesministerhotellet i samma kvarter, på Blasieholmstorg 8.

Mellan 1998 och 2010 var Rikskonserter huvudman för huset under namnet Nybrokajen 11, som också inrymde andra musikinstitutioner, bland andra Sveriges Körförbund, Riksförbundet Unga Musikanter och Sveriges Orkesterförbund. En mindre scen, Stallet, som finns på innergården i ett sidohus, drivs alltjämt av Riksförbundet för Folkmusik och Dans, RFoD.

Huset står idag inför stora förändringar. Ägaren Statens Fastighetsverk har fått tillåtelse av Riksdagen att sälja fastigheten, men ännu har regeringen inte gett Fastighetsverket i uppdrag att genomföra försäljningen. Blåsarsymfonikerna har ett flerårigt hyreskontrakt idag, vars längd håller på att förhandlas fram.

Stora konsertsalen har en kapacitet på 615 platser, varav 468 på parkett. Läktarnas 147 platser är att betrakta som lyssnarplatser Övriga lokaler är Clara Schumannsalen för 50-100 sittande personer, konferensrummet Hildegard von Bingen upp till 50 personer och i Stallet (tillgång för Blåsarsymfonikerna årligen mellan den 15 maj och den 15 september) för ca 70 sittande personer.

Musikverksamhet i Stora konsertsalen sker både i egen regi och genom uthyrning till offentlig musikverksamhet. Därutöver gör man ett antal uthyrningar till icke offentliga evenemang.

Länsmusikens verksamhet under 2018 – ett utdrag

För att få en mer ingående bild av verksamheten görs här en kortfattad redogörelse för de enskilda delarna inom Länsmusiken i Stockholm. Uppgifterna är hämtade från årsredovisningen 2018. Under 2018 har Länsmusiken presenterat 478 konserter och 255 workshoppar för en publik på 50 972 personer.

Samarbete med Blåsarsymfonikerna:

I Länsmusikens regi spelade Blåsarsymfonikerna fem olika produktioner med 47 konserter både ute i länet och på Musikaliska, samtliga med interaktiva inslag. Exempelvis Mitt i musiken, Orkesterfestival på Musikaliska och julkonserter.

Produktioner med nyskriven musik:

I utbudet 2018/2019 ingick bland annat Huset med Emma Nordenstam & Karl Jonas Winqvist som både fick Manifestpriset och SKAP:s barnmusikpris 2018 samt Mormor Karins bravader med Nordiska Saxofonkvartetten med musik av sex nutida kvinnliga tonsättare.

O/Modernt Kammarorkester och orkesterfestival:

Länsmusiken fortsatte samarbetet/residenset med den unga stråkensemblen under ledning av violinisten Hugo Ticciati med två konserter. År 2018 var sista året av ett femårigt samarbete på Musikaliska. Flera uruppföranden och svenska premiärer av nordiska och baltiska tonsättare ingick i programmet.

Samarbete med frilansare:

Länsmusiken erbjöd 33 produktioner med frilansmusiker i det subventionerade utbudet till förskolor, skolor och kommuner, främst riktat till barn och unga
0–19 år.

Orkestern och organisationens övriga delar anlitar också frilansande konstnärer. Under 2018 motsvarande 1 354 dagsverken (arbetsdagar), varav 596 för Blåsarsymfonikerna (i denna summa ingår inte arbetstid för solister och dirigenter) samt 758 dagar med frilansmusiker, dirigenter och annan konstnärlig personal för Länsmusiken.

Regional spridning:

Verksamheten var aktiv i 25 av regionens 26 kommuner, såväl från Blåsarsymfonikerna som från Länsmusiken. Se tabell s. 43. Fördjupade samarbeten gjordes under 2018 med Sundbyberg samt skärgårdskommunerna Nynäshamn, Norrtälje och Österåker.

Projekt för och med unga med funktionsnedsättning:

Elever från särskolor i hela länet besöker Länsmusikens skolkonserter på Musikaliska. Ett särskilt projekt genomfördes tillsammans med Lönnebergakvartetten som gjorde en specialföreställning för inbjudna särskolor.

Skol- och familjekonserter på Musikaliska:

Exempel: Höga flöjten, ett gästspel från Danmark med en blockflöjtist och en styltartist och Drottningen dansar – en interaktiv föreställning där publiken blev en del av Drottning Kristinas hov. Båda spelades också speciellt för särskolor.

Mötesplats Barnkultur:

Länsmusiken arrangerade i samarbete med Dans och Cirkus Region Stockholm och Centrum för Barnkulturforskning vid Stockholms universitet fyra så kallade Mötesplatser Barnkultur.

Utveckling av musikproduktioner för barn och unga:

Exempel på arbetet med att stödja utvecklingen av musikproduktioner för barn och unga är produktionen Bach in the street som Länsmusiken gav registöd och residens på Musikaliska. Produktionen vann prestigefyllda YAM-awards 2018.

Sommarjobb för unga musiker:

98 ungdomar i åldern 16–18 år fick sommarjobb som musiker i samarbete med sex kommuner. 95 konserter genomfördes under rubrikerna Bandcamp i Norrtälje, Culture project i Skärholmen/Stockholm, Musik i vård och omsorg i Sundbyberg, Pop och rock i Nacka, Musik på gator och torg i Österåker samt Musik på gator och torg i Nynäshamn.

Stockholm Youth Big Band – SYBB:

Det unga storbandet som drivs av Länsmusiken under ledning av Lasse Lindgren deltog tillsammans med hans eget band i en Storbandsfest på Musikaliska under Stockholm Jazzfestival. SYBB har även spelat på Täby Jazzklubb.

Songlines

Länsmusiken startade projektet Songlines i Stockholm under året för och med nyanlända ungdomar där de får hjälp att integreras med musiken som verktyg. Det är ett nationellt projekt med stöd av Allmänna Arvsfonden, moderorganisation är Jeunesses Musicales Sverige. Under året genomfördes 39 konserter och 37 workshoppar.

Nationella och internationella gästspel:

Öga mot öga: flamenco och den nordindiska musik- och dansformen kathak möttes i duell och samspel med tolv internationella musiker och dansare. *Shatte Randj (Chess):* musik, dans,

skådespeleri och animation, om kvinno- och mansroller i Iran. I samarbete med föreningen Farhang och Kista Världsmusikfestival. *Mojgan Shajarian & Shahrzad Ensemble:* fem kvinnliga iranska musiker och tidlös persisk musik med texter av kvinnliga poeter. Ingick i FeminEast Festival som arrangerades av Farhang förening i samarbete med Riksteatern. *Mallku och Lulli*: familjeföreställning med peruanska och svenska musiker med folkmusik från Anderna.

Kultur och hälsa:

Projektet *Rehabilitering med kultur* pågick under året i samarbete med Danderyds sjukhus, övriga länskulturfunktioner och Region Stockholms kulturförvaltning.

Klåjnklådan – en musiklåda med rytminstrument och sånglekar. I samarbete med Scenkonstmuseet.

Sammanställning av enkätsvar och intervjuer

För att skaffa sig ett underlag för analys och förslag på utvecklingsinsatser för denna utredning har jag fokuserat på kommunerna i Stockholmsregionen, som är de i särklass största arrangörerna. Alla kommuner har erbjudits att svara på en enkät, och ett antal har också djupintervjuats. I de flesta fall är det kommunala kulturchefer och/eller kulturskolechefer, kultursekreterare och liknande som har besvarat frågorna. Därutöver har ett antal företrädare för det professionella musiklivet i Stockholm intervjuats. En lista på samtliga medverkande i utredningen återfinns på s. 58. Sammanställningen här nedan utgörs både av svar från enkäten och intervjuerna.

Kommunerna som ingår i upptagningsområdet visar stora olikheter i hur frekvent och i vilken omfattning som man använder sig av Länsmusikens utbud eller på annat vis interagerar med dem. Det skiljer sig åt på grund av kommunernas olikheter i storlek, prioriteringar av kultur i budget, antal anställda tjänstepersoner i förvaltningen och kommunernas egna resurser inom musikområdet. Avgörande är också närhet till huvudstaden Stockholm med dess utbud och scener. På sid 42 återfinns en sammanställning över antal Länsmusik-arrangemang i respektive kommun för åren 2016–2018.

Länsmusikens uppgift

En central fråga i utredningen är förstås att ringa in vad som är den eller de primära uppgifterna för en länsmusikfunktion. Och: vad är regionens mest prioriterade uppgifter inom musikområdet och hur mottagarna ser på regionens roll och ansvar.

Det entydiga svaret från de tillfrågade är: Genom Länsmusiken ska regionen ge ett kvalitetssäkrat och subventionerat utbud av levande musik inom alla genrer och nå ut i länets alla kommuner, främst riktat till barn och unga. ”Man ska kunna bo utanför storstan och få höra en toppklasskvartett”, som en av de intervjuade uttrycker sig.

Andra svar om prioriterade uppgifter som återkommer är:

Samarbete med kulturskolorna och ansvar för talangutveckling

Stödja arrangörer och frilansande musiker

Kommunerna önskar att få hjälp att lyfta frilansande musiker bosatta i den egna kommunen för att stärka den lokala förankringen samt utveckla projekt med dem för exempelvis fritidsgårdar. Man önskar också mer regionalt stöd för samverkan mellan kommunernas kulturskolor så att elever kan delta i kurser utanför sin hemkommun om undervisning i ett specifikt instrument som inte finns i den egna kommunens utbud.

Målgruppen barn och unga upplevs som naturligt prioriterade – att det finns en stark barnmusik-aktör som säkerställer ett turnerande utbud i kommunerna.

Länsmusiken upplevs som den naturliga brobyggaren mellan de olika utvecklingsstegen – kulturskola, gymnasium, folkhögskola, musikhögskola – och det professionella musiklivet. Det behövs också mer samordning inom regionen för att skapa ensemblespel och orkesterspel med deltagare från flera kommuner liksom specialkurser för till exempel unga med funktionsvariationer där deltagarunderlaget i en enskild kommun är för litet.

Sommarjobb för unga inom Länskulturfunktionerna påtalas av flera kommuner som en viktig regional samordningsuppgift. Man pekar både på behovet av regionala noder där flera kommuner kan samverka och på betydelsen av centrum som central plats för större evenemang, som Musikaliska och fram till nyligen Eric Ericssonhallen.

Ett citat från ett av enkätsvaren som sammanfattar uppfattningen om en regionmusikinstitutions ansvar:

> ”Regionens roll är att ha överblick, skapa kontaktytor mellan olika aktörer musiker, kommuner, arrangörer, etc samt lyfta upp frågor och önskemål från aktörerna och ta på sig samordnandeuppdraget. Men även att arbeta för utveckling och fördjupning gällande musikfrågorna i relation till länet. Kommunerna är experter på sina målgrupper/invånare men Stockholm är i förändring och vi behöver alla stöd i hur vi ska samverka över kommungränserna i ett mer regionaliserat storstadsområde.”

Nyttjandegrad idag

De svarande kommunerna har nyttjat Länsmusiken väldigt olika; allt från att boka ett fåtal föreställningar per termin till den egna kommunen till att genomföra flera olika satsningar inom offentliga föreställningar, fortbildningar och samverkan inom förskola, skola och kulturskola. Generellt verkar kommunerna delta i utbudsdagarna på Musikaliska och mycket uppskatta den rådgivning och samverkan man har med Länsmusikens producenter.

Flera respondenter lyfter också fram vikten av familjekonserter och målgruppen seniorer. Till skolkonserterna på Musikaliska kommer barn och ungdomar från hela regionen, ofta från ytterkommunerna. Särskolor från olika delar av regionen är också en regelbunden publik hos Länsmusiken på Musikaliska. Eftersom de ofta är små klasser har de inte råd att köpa in en egen produktion utan kommer till Musikaliska.

Se vidare den sammanställning av statistik som bifogas och som bygger på Länsmusikens årliga redovisningar till Kulturrådet, se sammanfattande redogörelse på s. 16.

Uppfattning om Länsmusikens utbud

Samtliga svarande kommuner är mycket positiva till Länsmusiken när det gäller utbudet. Och då syftar man på programmet som är tillgängligt för kommunerna att boka till subventionerat pris. Man lyfter fram att utbudet är stort och varierat både till genrer och kulturell mångfald.

Man är också mycket nöjd med den samverkan som sker med lokala kulturskolor i projekt på lokal nivå och möjlighet för unga att mötas över kommungränser och med professionella musiker. Man uppfattar utbudsdagarna som välorganiserade, att samarbetet med producenterna sker med kunnighet och engagemang samt att kvaliteten är hög på programmen.

Flera arrangörer påtalar att tilltalet till publiken kan vara lite ”töntigt”. Skojiga hattar och ”barnslig” rekvisita uppfattas som att man inte litar på musikens egen kraft – ”Barnen måste tas på allvar”, som någon uttrycker sig.

Att programmen är subventionerade påtalas av alla kommuner som en förutsättning för att man kunnat använda utbudet.

Några respondenter ser dock att utbudet är snäppet begränsat, att det har för mycket av en ”konstmusikalisk aura som ska vara pedagogisk”, som en person uttrycker sig. Samma person påtalar att det subventionerade utbudet förstås ska skilja sig från marknadens utbud, men att i många kommuner finns det ingen marknad – så ”smart popunderhållning för barn” borde vara ett givet inslag, menar samma person.

Likaså påtalar i princip alla att man skulle vilja se ett ökat utbud mot vuxna. Flera är överens om att Länsmusiken måste sträva efter variation och bredare utbud, inte nischa in sig på vissa genrer. Fler musikaliska uttryck, inte minst med musik från olika delar av världen efterlyses.

Några av de intervjuade menar att andra motsvarande regionala musikorganisationer arbetar mer säljinriktat och att de produktioner som ingår i det subventionerade utbudet får fler bokningar på andra håll i landet.

Länsmusikens roll för kulturskolan och pedagogiska insatser

Hur ser Länsmusikens betydelse för kulturskolan ut? På den här frågan spretar svaren betydligt. De kommuner som har en samordning mellan sin kulturförvaltning och kulturskolan ger en bild av att man utnyttjar Länsmusikens kompetens för fortbildning av både barn och pedagoger i olika projekt. Andra kommuners respondenter menar att kulturskolan organiserar detta själva. En respondent menar att eftersom deras kulturskola är utlagd på privata aktörer så det finns inte ekonomiska möjligheter att ta del av regionala insatser för utveckling.

Man uppskattar mycket att unga får komma in till Musikaliska och spela med orkestern. Flera kommuner påtalar behovet av regionalt samarbete kring en ungdomsorkester på högre nivå, den roll som Stockholms Ungdomssymfoniorkester, SUSO har, men som idag finansieras endast av Stockholms stad.

Man ser också Länsmusiken som en viktig aktör i regionala fortbildningsinsatser för pedagoger inom förskola, skola och kulturskola. En kommun påtalar behovet av musikscener runt om i regionen och samordnade regionala turnéer.

> ”Jag tycker att de har byggt upp en oersättlig institution som är en viktig mötesplats och inspirationskälla i Stockholms musikkulturliv, inte minst för barn och unga, som är den målgrupp vi främst arbetar med.”

En personlig uppfattning från mig är att här finns stora kunskapsluckor hos kommunerna både om vad som görs i den egna kommunen, men framför allt vad som skulle kunna göras med bättre samordning mellan kommun och region, och kulturskola och Länsmusiken. Man har inte uppfattat att möjligheten finns att använda Länsmusiken för fortbildning och ser inte att de har ett sådant uppdrag.

Talangutveckling ser många som en dedikerad uppgift för en regional musikaktör.

Länsmusiken upplevs som en naturlig resurs och ansvarig organisation för talangutveckling. ”Vi små kommuner har svårt att ta tillvara på om en ung person vill satsa extra intensivt på ett instrument”, säger en av de intervjuade. Kommunerna påtalar särskilt det positiva i att unga talanger får möta professionella musiker, ingå i ”frossor”, SUSO och får möjlighet att sommarjobba som musiker genom samverkan inom regionens kulturförvaltning. Flera av de intervjuade uppfattar det som bra och naturligt att man värnar extra om blåsmusik.

Kopplat till sommarmusikerna 16–19 år och talangutveckling kommer också ett förslag att Länsmusiken borde coacha och utbilda ungdomarna i konsten att driva ett företag eftersom man som frilansande musiker blir egenföretagare.

Främjandeinsatser

Ett frågeområde för mig har varit hur kommunerna ser på främjandeinsatser. Det kan se väldigt olika ut i olika regioner, men övergripande handlar främjande om att öka tillgång till och främja

efterfrågan av musik. Det kan handla om arrangörsutveckling, coachning/rådgivning, nätverksbyggande, koordinering med andra länskulturfunktioner och samverkan mellan kommuner.

Kommunerna svarar att Länsmusiken idag fungerar väl som inspiratörer och positiva stödjare och experter i arrangörsfrågor. Man har högt förtroende för deras kunskaper och nätverk inom musiklivet. Kommunerna ser nätverksträffar, utbudsdagar och coachning som centrala främjandeinsatser.

Gemensamma önskemål är att bygga ett nätverk av musikarrangörer och lokala scener där Länsmusiken kan fungera som samordnare av turnéer och fortbildare av till exempel producenter. Arrangörsnätverket kan absolut utvecklas och utvidgas: ”Vi har många kyrkor, ideella föreningar och andra som vore jätteintressanta att ha som samarbetspart”, säger en kommunal företrädare.

Man uppskattar de samarbeten som sker mellan Länskulturfunktionerna och ser gärna att dessa utvecklas ytterligare. Ett gott exempel på samverkan från dansområdet som en av de intervjuade framhåller är hur en annan länskulturfunktion, DIS – Dans i Stockholm, tillsammans med Kulturrådet och kommuner har arbetat med kommunkoreografprojektet – KOKO. Där gemensamma medel och mål kan ge stora synergieffekter för alla parter.

En respondent tar upp ett exempel av samverkan med Sörmland som man vill se som förebild för projekt också i vårt län.” Ett bra exempel på god samverkan är ett projekt med Sörmlandsmusiken, Länsmusiken i Stockholm och Huddinge för ett antal år sedan där Ale Möller Band besökte platser i våra prioriterade områden, höll workshoppar för professionella musiker boende i områdena och genomförde en gemensam offentlig konsert.”

Här fanns gemensamma syften för såväl länsfunktion och kommun som för målgruppen, vilket bland annat var att hitta kontaktytor mellan musiker (med utbildningar och karriärer från andra delar av världen) och arrangörer/kommuner och länsmusiken samt att skapa nätverk och sammanhang.

Ett önskemål från musikerhåll är olika former av coachning och stöd – inte bara monetärt. Det kan vara ett mentorskap eller producentuppgifter, som till exempel att skriva ansökningar eller försöka få fler spelningar, och att Länsmusiken skulle marknadsföra frilansartister runt om i regionen. Någon påtalar också behovet av en ”regional kunskapsbank kring spelplatser och repetitionslokaler”. Musikföreträdare konstaterar också att Länsmusiken i Stockholm inte har något uppdrag att föra ut regionens musikliv internationellt, som till exempel Musik i Syd gör väldigt framgångsrikt.

Länsmusikens undersökning

Under våren 2019 har Länsmusiken låtit göra en egen enkät till samtliga kommuner. Den visar på hög kännedom om Länsmusiken, att alla utom en kommun köpt föreställningar ur det subventionerade utbudet och att nära hälften av kommunerna har genomfört något projekt eller samarbete med Länsmusiken. Man ger också högt betyg eller väldigt högt betyg kring samarbetet.

På frågan om vilka behov kommunen har när det gäller musik för barn och unga står följande på listan, i prioriterad ordning:

- Turnévänliga produktioner i mindre format (överlägset mest prioriterat)
- Projekt där barn och unga skapar musik själva tillsammans med professionella musiker

- Interaktiva produktioner
- Större produktioner med scenografi och mask
- Produktioner med Blåsarsymfonikerna
- Andra orkesterproduktioner (stråk-/kammarorkester)

Kommunerna saknar utbud för barn mellan 0 och 2 år, men också för barn mellan 2 och 5 år. Några kommentarer kring vad man önskar är ”Fler nutida produktioner enligt barn och ungas referensramar”. En annan säger: ”Jag saknar en högre kvalitet på utbudet för barn och ungas där musiker har större erfarenhet av att spela för barn och unga samt att musikerna har erfarenhet av att frilansa och anpassa sig till nya spelplatser”. ”Fler musiker som verkligen vill lära barn hur kul musik kan vara. I flera grupper saknas det pedagogiska anslaget.”

Länsmusikens organisering

Idag har den Ideella föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker i uppdrag att bedriva länsmusik. Bland respondenterna går meningen vitt isär om det är den bästa organiseringen.

Många är positiva till kopplingen både till Blåsarsymfonikerna och Musikaliska. Man ser fördelar i att det finns tillgång till en högprofessionell orkester och ett centralt beläget konserthus. Flera kommunala företrädare är väldigt förtjusta i den stora blåsorkestern, men också de mindre ensemblerna som kan bildas ur orkestern.

Några påtalar också att kopplingen mellan orkestern och Länsmusiken är viktig för att motverka det allmänt minskade intresset i samhället för blåsinstrument och blåsmusik – ”Det är ett kulturarv som måste bevaras”, säger en person. Någon annan menar att Länsmusiken skulle tappa närhet och relation till publik och deltagare utan orkester.

Lika många är negativa till organisationsformen och menar att Länsmusiken borde stå fri och inte vara kopplad till en enskild orkester och inte heller finnas i ett konserthus mitt i centrala Stockholm. Någon ser det som en ”osund koppling” till en enskild orkester och att den gynnar just blåsmusik på bekostnad av andra genrer.

”Det är en konstruktion för att rädda en blåsorkester”, säger en annan och menar att man inte utgår från vad länet, arrangörerna och publiken behöver. En friare länsmusikorganisation kan arbeta mer med andra befintliga musikaktörer och ett breddat utbud, menar kritikerna till dagens konstruktion.

Några tar också upp spontant i intervjuerna det faktum att de anställda i orkestern är i majoritet i styrelsen – ”Musikerna anställer sin egen VD och bestämmer inriktning på hela verksamheten”, säger en person, och menar att det borde politiker och/eller sakkunniga utomstående göra.

Flera musikföreträdare säger spontant apropå organiseringsfrågan att man inte borde bli en del av en förvaltning – ”det känns byråkratiserande och inte inbjudande”.

Analys och bedömningar

I uppdraget, formulerat av huvudfinansiären Region Stockholms kulturnämnd, anges att Länsmusiken ska:

- presentera ett samlat musikutbud för länets skolor
- erbjuda producentfunktion, stöd till arrangörsledet samt ekonomiskt projektstöd till länets musikaktörer
- erbjuda utbildning för relevanta aktörer i syfte att utveckla länets musikliv samt vara samverkande part i regionala, nationella eller internationella nätverk
- erbjuda kursverksamhet till barn och unga

Sammantagen bedömning

Mitt uppdrag har varit att titta på verksamheten och organiseringen av densamma i en utvecklingsaspekt. Här nedan följer mina bedömningar och konstateranden.

De regionala musikaktörerna i Sverige är viktiga musikinstitutioner, inte minst för den regionala turnéstrukturen, som säkerställer att levande högkvalitativ musik ur olika genrer tillgängliggörs för invånarna. Regionmusikinstitutionerna är och ska vara fasta, starka noder som står för kvalitet och kontinuitet.

Livemusik för barn är ett eftersatt område. För de flesta kommuner i Stockholmsregionen är det helt avgörande att en central aktör som Länsmusiken tar fram ett utbud riktat mot barn och unga i förskola och skola.

Jag konstaterar att Länsmusiken i Stockholm utför sitt uppdrag att presentera musik för, med och av unga i regionen på ett bra och relevant sätt.

Med tanke på vilka förutsättningar som finns personellt och ekonomiskt så är min klara uppfattning att verksamheten uppfyller både de kvalitativa och kvantitativa kraven som måste kunna ställas på offentligfinansierad kulturverksamhet.

Det finns höga förväntningar både hos musiklivet och hos arrangörsledet, men organisationen har inte rätt förutsättningar vare sig ekonomiskt eller personellt när det gäller möjligheten att fullt ut sprida levande musik i ett upptagningsområde på 6,5 tusen kvadratkilometrar och nästan 2,5 miljoner invånare.

Jag konstaterar att Länsmusiken i Stockholm borde ha större resurser och en annan organisering för att bättre kunna utföra sitt uppdrag.

Idag är man den länsmusikorganisation som har minst ekonomiska resurser i landet och den med den mest slutna organisationsformen – i praktiken en personalstyrd ideell förening. Det finns ingen möjlighet med nuvarande bemanning att vara den aktiva införsäljande parten gentemot konsertarrangören och kommunen eller den coachande, rådgivande producenten gentemot det fria musiklivet.

Här nedan kommenterar jag ett antal viktiga aspekter ur en utvecklingsaspekt.

Utbud

- Det subventionerade utbudet till förskolor, skolor och kommuner är helt nödvändigt för kommunernas möjlighet att erbjuda barn och unga högklassig levande musik.
- Den konstnärliga kvaliteten på utbudet för barn och unga måste beaktas.
- Uppdraget bör breddas till att också innefatta produktioner för en vuxen publik – där den nya satsningen att ingå i den nya nationella plattformen som ska turné-lägga nationella och internationella gästspel inom olika genrer är en intressant början.
- Länsmusiken bör fortfarande ha ett tydligt uppdrag att samverka med Blåsarsymfonikerna för att ta tillvara på specialistkompetensen inom blåsmusikområdet.
- Ökad dialog med kommunerna, men också civilsamhället med musik- och kulturföreningar, studieförbund, Folkets husföreningar, bygdegårdsföreningar etcetera, om vad de efterfrågar bör ske.
- Fler program för de små barnen, 2–5 år.
- Likartat bokningssystem och subventionsförfarande för alla länskulturfunktioner för att underlätta för arrangörer.
- Utvecklat marknadsföringsmaterial som hjälper kommunen att sälja in utbudet till lokala skolor och arrangörer.

Frilansare

- Länsmusiken ska fungera som ett nav, ett centrum för det fria musiklivet. Vara en aktiv dialogpartner och möjliggörare, stöd i olika former är viktiga för att främja musikbranschen.
- Man borde ha närmare och tätare samarbete med ett antal utvalda artistkonstellationer per år. Både gällande de som ingår i utbudskatalogen till skolorna, men också andra musikgrupper.
- Säkra resurser och förutsättningar att bli en mer säljande, aktiv part gentemot regionala arrangörer.
- Ta fram system med residens motsvarande dansresidens och andra främjandeinsatser.
- Länsmusiken bör stötta frilansande grupper och coacha med fortbildning exempelvis i hur man möter de olika publikgrupperna och hur samverkan mellan turnerande grupp och lokal arrangör kan förbättras. Hur kan man få upp verkshöjden inom konsertgenren för barn, samverka med den?
- Utveckla projektverksamhet riktat mot förskolan, jämför med Region Stockholms Dans Cirkus (tidigare DIS/Dans i Stockholms stad och län), som har program med tre träffar på förskolan med barnen och fortbildning för personalen.
- Länsmusiken bör ha en klart definierad roll och relation i förhållande till medlemsorganisationen och artistförmedlaren Musikcentrum Öst avseende samverkan och tydliggörande av roller.

Pedagogik/talangutveckling

- Länsmusiken borde vara den uttalade länken mellan olika stadier i utbildningskedjan för en ung musiker och det professionella musiklivet.
- Uppdraget borde vara att ha en paraplysamverkansfunktion, dels mellan kulturskolorna i respektive kommun, men också gentemot andra utbildningar inom musikområdet, inte minst folkhögskolor och Kungl. Musikhögskolan.
- Man borde ha ett tydligare uppdrag att svara för talangutveckling inom musikområdet i regionen, med ansvar att tillvarata och utveckla talangfulla unga musiker. Här kan man jobba mer metodiskt som till exempel en annan länskulturfunktion gör inom filmområdet, Film Stockholm på Region Stockholms kulturförvaltning.
- Musiktävlingar för unga, avancerade musiker är vanligt förekommande i andra regioner och främjar utveckling av talanger. Länsmusiken bör överväga att medverka i musiktävlingen Imagine, sedan 1986 den bredaste livemusiktävlingen för unga mellan 13 och 21 eller i något liknande nationellt arrangemang.

Arrangörer

- Ett uttalat prioritetsområde för Länsmusiken bör vara arrangörsutveckling – vikten av ett starkt arrangörsnätverk är grunden för möjligheten att uppleva högkvalitativa musikakter i hela regionen.
- Länsmusiken bör tillhandahålla coachning, kompetensutveckling, publikutveckling, marknadsföringsinsatser och andra åtgärder.
- Länsmusiken måste förstås avgränsa sig med tanke på regionens storlek, alla de teoretiskt möjliga målgrupperna och musikområdets stora omfattning, men bör få ett vidgat uppdrag att samverka med ytterligare arrangörer i regionen, förutom förskolor och skolor.
- Idag har man tydliga kopplingar till kultursekreterarna, däremot saknas förankring och anknytning till cheferna för kulturförvaltningarna i kommunerna.
- Uppdraget måste breddas till att också involvera de olika arrangörsföreningarna, ideella krafter, hembygdsgårdar, samlingslokaler, kyrkor och andra möjliga arrangörer av musikevenemang, däribland musik- och kulturfestivaler.
- Ett konkret förslag är att man erbjuder kommuner att samverka kring ett subventionerat konsertpaket. Kommunerna i sin tur engagerar det lokala föreningslivet. Goda exempel är Musik i Upplands Konsertkarusell, Musik i Syds Musikriket eller Västmanlandsmusikens projekt Ett kulturliv för alla.
- Gemensam information måste ut till arrangörerna om alla länskulturfunktioner och bokningsbart utbud.
- Hur kan länskulturfunktionerna samarbeta och initiera tvärkonstnärliga projekt?

Organisation framöver

I utredningsuppdraget har ingått att undersöka möjlig framtida utformning av en länsmusikfunktion för att ge bäst effekt för Region Stockholm och dess invånare.

Det jag först vill påtala är att dialogen med finansiären Region Stockholm måste vara tätare och ske närmare själva verksamheten. Kulturförvaltningen måste vara en mer aktiv samtalspartner gällande inriktning och utförande.

När det gäller organisering av en regional musikinstitution i Sverige är det mest vedertagna att verksamheten utgår från ett länsmusikuppdrag, som i många fall har en orkester.

I Stockholm är det tvärtom: En blåsorkester har utöver sitt orkesteruppdrag ett uppdrag att sprida musik i länet. I mina ögon blir det bakvänt och fel ordning om man vill främja musikalisk bredd utanför storstaden. Det faktum att Blåsarsymfonikernas del i utbudet är så pass stort medför också att det blir mindre medel till frilansmusiker.

Jag anser att verksamheterna måste separeras.

Länsmusiken ska ju föra ut musik i länet och då ska man inte vara kopplad till en orkester i en genre som sitter i ett konserthus i Stockholms innerstad. Ägardirektiv gällande Länsmusiken styrs de facto av styrelsen för Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, där den anställda personalen är i majoritet.

Jag kan inte se att tillgången till ett konserthus likt dagens modell är nödvändig för att säkra ett rikt regionalt musikutbud. Även framgent kan ju Länsmusiken samverka med olika konserthus för till exempel skolkonserter.

Däremot kan jag se att det bör finnas en koppling till en blåsorkester som vettig ur ett kulturpolitiskt perspektiv. Intresset bland unga för vissa blåsinstrument behöver tas tillvara och där bör Blåsarsymfonikerna ha i uppdrag att verka som goda förebilder med sin specialistkompetens.

Redan idag finns de tidigare fristående länskulturfunktionerna inom film, regionbibliotek, dans och cirkus inom kulturförvaltningen. Under 2021 förväntas länsmuseet och slöjden inordnas inom förvaltningen. När så sker är länsmusiken den enda länskulturfunktion som bedrivs av extern part.

Kulturnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att inordna länskulturfunktioner inom förvaltningen i syfte att nå större samordning och effektivitet. Man konstaterar att genom gemensam verksamhetsplanering och närmare samarbete med kommunerna blir Regionens insatser inom främjandeområdet än mer angelägna. Jag har inte sett någon anledning att motsäga detta.

Mitt förslag gällande framtida organisering

Jag förordar att Länsmusiken införs bland de andra länskulturfunktionerna film, dans, cirkus och regionbibliotek i Region Stockholms kulturförvaltning.

En mängd synergieffekter med närmare samröre och koppling till hur man arbetar med att sprida inte minst dans, cirkus och film i regionen är lätt att se, inte minst gentemot alla arrangörer i kommunerna. De olika konsulentfunktionerna kan stärka varandra – till exempel gällande utbud, nätverk och metodik.

Andra fördelar är att man ingår tydligare i ett större kulturpolitiskt sammanhang med tydlig strategi och utvecklingskraft gentemot regionens alla kommuner. Konstarterna dans, cirkus och film i regionalt hänseende har enligt mitt förmenande stärkts betydligt av att ingå i kulturförvaltningen, det bör också gälla den regionala musiken.

Inom förvaltningsstrukturen finns tydliga stödfunktioner gällande ekonomi, HR, lokalfrågor, administration och kommunikation som borde frigöra länsmusikmedel till mer klingande musik i regionen.

Mer medel till frilansmusiker

Idag har Länsmusiken – enligt egna uppgifter – lönekostnader på 3,7 miljoner kronor, motsvarande 6 årsverken, däribland ekonomihantering och kommunikation, utöver producenter. Likaså administrationskostnader på 900 000 kronor och lokalkostnader på 2 miljoner.

Om Kulturförvaltningens nuvarande organisation hanterar ekonomi, administration, kommunikation och lokalhyra för länsmusikdelen bör uppskattningsvis en stor summa medel överföras till produktionsmedel för frilansmusiker och främjandeinsatser.

Idag köper Länsmusiken produktioner av Blåsarsymfonikerna för 1,2 miljoner årligen och beroende på om man framöver vill öka eller minska det beloppet avgör det också hur produktionsbudgeten ser ut.

Förslag:

För att stärka den regionala musikverksamheten inom Länsmusiken föreslås följande förändringar:

Ändrad organisatorisk hemvist

Länsmusiken i Stockholm borde vara en del av de övriga länskulturfunktionerna i Region Stockholm och ingå i Region Stockholms kulturförvaltnings organisation.

Det blir en renare, tydligare organisation och mer ändamålsenlig där man står friare och än tydligare representerar hela musikområdet, utan bindning till en viss genre eller en enskild orkester.

Genom att utgöra en del av de övriga länskulturfunktionerna kan synergieffekter uppstå som kommer inte minst kommuner och arrangörer i alla delar av regionen tillgodo.

Den föreslagna organisationsförändringen medför att en stor summa pengar årligen som idag går till administration och lokalhyra kan tillföras till produktionsmedlen och riktas mot ett utökat utbud med frilansmusiker och olika främjandeinsatser.

De ekonomiska konsekvenserna för Stockholms Läns Blåsarsymfoniker av denna föreslagna organisationsförändring måste utredas närmare.

Vidgat och förtydligat uppdrag

Länsmusiken i Stockholm borde få ett vidgat uppdrag.

Helt avgörande är att man fortsätter erbjuda ett subventionerat brett utbud till kommuner, skolor och förskolor för barn och unga.

Uppdraget bör också innefatta att erbjuda ett omväxlande, kvalitativt utbud mot en vuxen publik genom att erbjuda kommuner ett turnerande konsertpaket till subventionerat pris. På så sätt skulle Länsmusiken vidga målgruppen, öka arbetstillfällen för frilansare och gynna en utveckling av arrangörer i kommunerna.

Ett förtydligande bör också ske när det gäller Länsmusikens roll och ansvar för talangutveckling och pedagogiska insatser. Likaså bör man arbeta mer tydligt med arrangörsutveckling, införande av residens och stöd till det fria musiklivet.

Fortsatt samarbete med Blåsarsymfoniker

Blåsarsymfonikerna utgör en viktig del av regionens musikutbud – som förebilder och specialister på en konstmusikalisk genre. En flerårig överenskommelse bör skrivas med föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker där Blåsarsymfonikerna på Länsmusikens uppdrag och i samverkan med Länsmusiken skulle svara för att främja återväxten av blåsinstrumentalister och verka för att stödja blåsmusiken som genre.

Bilagor

Bilaga 1. Projektstöd och verksamhetsstöd från Region Stockholm 2019 och 2020.

Projektstöd 2019 Region Stockholm

Musik

Antal bifall: 25

Aktör	Projekt	Belopp
AB Fasching Musikproduktion (SVB)	Barnkonserter på Fasching	120 000
ALMA ideell förening	Gränslandet - symfonisk fest 2019	80 000
Barnens Jukebox AB	Visor och Ramsor i Hellsingland - Hellsing 100 år	100 000
David Härenstam Musik EF	Stockholm Chamber Music	50 000
En kärlek Botkyrka ideell förening	En kärlek Botkyrka festival	80 000
Farhang föreningen	Eldfesten	60 000
Farhang föreningen	Kista Världsmusikfestival	90 000
FRIM (Föreningen för friimproviserad musik)	FRIM på Fylkingen Konsert Serie	50 000
Föreningen Funkisglädje	Funkisfestivalens final	100 000
Ideella Kulturföreningen Schakalen	Skå Festplats 2019	100 000
Järna Festival Academy	Järna Festival Academy 2019	80 000
Kamamabo ekonomisk förening	Audiorama för barn & unga 2019	150 000
Kamamabo ekonomisk förening	Förstudie: Produktionsstudio och Ljudgalleri.	150 000
Kulturföreningen Urban Company	Konsertserie med kvinnliga artister/musiker	100 000
Mad King Production HB	Samspel i ensembletradition	40 000
Musikcentrum Öst	Musik till vardags	100 000
Musikföreningen Fools Gold	Fools Gold 2019	30 000
Nordiska kammarmusikföreningen	Aurora Music Festival	50 000
OrganSpace Stockholm	Organspace - Stockholm International Organ Festival	50 000
Piano Visions	Piano Visions Around Stockholm	50 000
Rainbow Riots Ideell förening	Rainbow Riots Festival 2019 - Tema: Indien	100 000
Romano Pasos Research Centre	Romer i centrum - Kultura	50 000
Sound of Stockholm	Sound of Stockholm 2019	50 000
Stockholm Sangeet	Stockholm Sangeet Festival 2019	80 000
Svenska Klezmerföreningen	Klezmezz	80 000
	Summa	1 990 000

Projektstöd 2019 andra omgången
Region Stockholm

Musikteater

Antal bifall: 5

Aktör	Projekt	Belopp
Den Andra Operan	Amasonernas drottning	100 000
Föreningen Teater Sláva	Utbyte mellan Teater Sláva,SV och Teatr Chorea,PL	35 000
Kultur och kvalitet - KoK	Space walk	30 000
Stockholms Musikteaterensemble	Nu eller aldring	100 000
Teater Tribunalen	Acceleration	75 000
	Summa	340 000

Verksamhetsstöd 2020, Region Stockholm

Musikteater

Organisationens namn	Beviljat
AB Fasching Musikproduktion (SVB)	300 000
EIC Stiftelsen Eric Ericson Internationella Körcentrum	250 000
Ensemble Yria ek. för.	100 000
Föreningen Fylkingen upa	360 000
Haga musikproduktion Handelsbolag	100 000
Kamamabo Ekonomisk förening	250 000
Kulturhuset i Ytterjärna AB	350 000
Musikcentrum Öst	350 000
Re:Orient ideell förening	380 000
Riksförbundet för Folkmusik & Dans	800 000
Selam	830 000
Stiftelsen O/Modernt	250 000
Stockholm Early Music Festival	480 000
Stockholm International Jazz & Blues Festival AB	400 000
Stockholms Läns Blåsarsymfoniker (länsmusiken)	4 500 000
Stockholms Läns Blåsarsymfoniker (orkestern)	11 400 000
Studio 53 Ekonomisk förening	150 000
Summa	21 250 000

Verksamhetsstöd 2020
Region Stockholm

Musikteater

Organisationens namn	Beviljat
Föreningen Svea Sträng/Ung utan pung Ideell förening	250 000
Föreningen Teater Sláva Ideell förening	500 000
Kamraterna	330 000
Stiftelsen Ulriksdals Slottsteater	460 000
Folkoperan Aktiebolag	7 300 000
Summa	8 840 000

Bilaga 2. Statistik Länsmusikens verksamhet 2018

Kommun	egen regi	egen regi	mottagna	gästande ensemble	Produktioner antal	varav barn & unga	workshops & övrigt	Kultur & hälsa övrigt	Antal fst	varav för förskola	grund-skola	varav för gymnasiet	varav offentliga	varav för familj	publik detaljer	0-5 år	6-12 år	13-18 år	19-25 år	Vuxna
					Antal	varav b&u	w	k&h	Antal fst	varav för förskola	grund-skola	gymnasie	offentlig, vuxen publik	familj 50% barn	antal besökare inkl. fribilj	Publik 0-5 år	Publik 6-12 år	Publik 13-18 år	Publik 19-25 år	Vuxna
Botkyrka	2			BACH IN THE STREET	1	1			2		2				200				185	15
Botkyrka			6	FolkUngar	1	1	6								200		180			20
Danderyd	1			I vår sånglåda					1	1					33	15				18
Danderyd		1		Pettson/ medverkande pengar			1								79		55			24
Danderyd	3			Pettson/ medverkande pengar					3		2			1	1500	90	800			610
Ekerö	1			I vår sånglåda					1					1	42	318	9			15
Ekerö			1	Nära dig	1	1			1					1	198	99				99
Eskilstuna	1			Bach in the street					1				1		75					75
Haninge	1			Den Stora skräpshowen	1	1			1					1	550	200	100	83		167
Haninge	1			Den Stora skräpshowen					1					1	278	98	45			135
Haninge	1			Global karneval (utomhus)	1	1			1					1	600	200	143	98	10	149
Haninge	1			I vår sånglåda					1					1	150			142		8
Haninge	2			Imse Vimse mozart					2		2				140	60	50			30
Haninge	1			Jompa					1					1	170	77	45			48
Haninge	1			Ljusmontören	1	1			1					1	118	68	22			28
Haninge	3			Mitt i musiken					3		3				96		90			6
Haninge	1			Musik jorden runt	1	1			1				1		66				12	54
Haninge	4			Operakul	1	1			4		4				380		230			150
Haninge	4			Havsfrun	1	1			4	2	2				228		211			17
Huddinge	1			BACH IN THE STREET	1	1			1		1				90			85		5
Huddinge	1			I vår sånglåda					1					1	35	20				15
Huddinge	2			Imse Vimse mozart					2	1	1				150	60	65			25
Huddinge	2			Pettson & Findus	1	1			2		2				690	200	350			140
Huddinge	4			Öar (för särskola)					4		4				90		55			35
Järfälla	4			Bach in the Street					4		4				400			370		30
Järfälla	1			Pulso	1	1			1		1				110			98		12
Lidingö	4			Den Stora skräpshowen					4		4				240		222			18
Lidingö	3			Pettson & Findus					3		2			1	550	520				30
Lidingö	1			Sommarmusiker Bandcamp					1				1		70		10			60
Nacka	4			Den Du Är	1	1			4		4				900		790			110
Nacka	4			Drottningen dansar	1	1			4		4				245		190			55
Nacka	1			Imse Vimse Mozart					1					1	150		133			17
Nacka	2			Imse Vimse Mozart					2	2					120	60	40			20
Nacka	6			Imse Vimse Mozart	1	1			6	3	3				900	400	425			75
Nacka	1			Jompa					1					1	55	23	15			17
Nacka	6			Mitt i musiken					6		6				315		280			35
Nacka	2			Mormor Karins bravader	1	1			2		2				160		130			30
Nacka	1			Operakul					1					1	125	33	42			50
Nacka		10		Sommarmusiker Musikania			10								210			180	20	10
Nacka	16			Sommarmusiker Musikania	2	2			16				14		960		15	80	135	730
Nacka	2			Undra sa flundra	1	1			2	2					134	120				14
Nacka	1			ÖAR					1					1	60	45				15
Norge	1			Bach in the street					1				1		156			80	10	66
Norrtälje	1			Filt & Kudde					1					1	20	10				10
Norrtälje	1			Filt & Kudde					1					1	25	15				10
Norrtälje	2			Global karneval					2		2				140		132			8
Norrtälje	4			Global karneval					4		4				180		168			12
Norrtälje	6			Global karneval					6		6				448		370			78
Norrtälje	1			Huset					1					1	60	22	28			10
Norrtälje	1			Huset					1					1	55	20	20			15
Norrtälje	1			Jompa					1					1	263	90	80			93
Norrtälje	2			Jompa					2	2					19	9				10
Norrtälje	5			Jompa					5	5					95	82				13
Norrtälje	3			Sommarmusiker Bandcamp	1	1			**3**				3		350	8	20	30	8	284
Norrtälje		20		Sommarmusiker Bandcamp			20								330			300		30
Norrtälje	2			Spöket och hovmusikanterna	1	1			2		2				138		115			23
Norrtälje	1	1		SUB med kultursk i Norrtälje	1	1	1		1				1		250	5	65	45	35	100
Norrtälje	8			Tidsfördriv					8	4	4				408	178	190			40
Norrtälje	1			Filt & Kudde	1	1			1					1	30	20				10
Norrtälje			1	Finsk kulturvecka inv	1				1				1		25					25
Norrtälje			1	Finsk kulturvecka Trio Ruska	1				1				1		45					45
Norrtälje			1	Finsk kulturvecka,kyrkan	1				1				1		130					130

Norrtälje			1	Finsk kulturv, Tangokungen Risto Nevala	1				1				1		45					45
Norrtälje				Finsk kulturv, Teater Slava	1	1			1					1	60		30			30
Nynäshamn	6			Mitt i musiken					6		6				300		270			30
Nynäshamn	20			Sommarmusiker duo Spratt	1	1			20						1140	20	40	20	20	1040
Nynäshamn		20		Sommarmusiker Nynäshamn	20								440			310	90	40		
Nynäshamn	10			Sommarmusiker nytt projekt	1	1			10				10		370		30			340
Salem	1			Jompa	1	1			1					1	200	80	40			80
Salem	4			Jompa					4	4					235	198				37
Salem	1			Tidsfördriv					1					1	72	31	15			26
Salem	2			Tidsfördriv	1	1			2		2				150	70	67			13
Sigtuna	2			Pettson					2					2	400	70	120			210
Sollentuna	3			Den Stora skräpshowen					3		2			1	442	90	270			82
Sollentuna	1			Imse Vimse mozart					1					1	150	35	55			60
Sollentuna	1			Vem ska trösta knyttet					1					1	225	98	75			52
Solna	6			Den Stora skräpshowen					6	3	3				333	73	200			60
Solna	4			Parizad	1	1			4		4				488		400			88
Solna	4			Vem ska trösta knyttet					4		4				400	150	160			90
Spanien	1			Bach in the street	1	1	4								132		120			12
Stockholm		4		A4 -Skapande skola					1				1		164			82	10	72
Stockholm	2			BACH IN THE STREET					2		2				200			192		8
Stockholm	1			Den Stora skräpshowen					1					1	250	89	102			59
Stockholm	1			Freedoms trio	1	1	1		1		1				200			180		20
Stockholm	2			Från dröm till verklighet	1	1			2		2				240		55	163		22
Stockholm	1			Global karneval					1		1				125		110			15
Stockholm		7		Höstlovsorkestern			7								268		23	218		27
Stockholm	2			I vår sånglåda					2	2					80	68				12
Stockholm	2			I vår sånglåda					2	2					93	82				11
Stockholm	7			I vår sånglåda	1	1			7	7					155	122				33
Stockholm	2			Jompa					2	2					120	80	10			30
Stockholm			1	Lilla spelmansstämman	1	1			1				1		190		20			170
Stockholm	1			Ljusmontören					1	1					60	40				20
Stockholm	2			Majas alfabetssånger			2		2				100		95			5		
Stockholm	2			Majas alfabetssånger		2		2				104		94			10			
Stockholm	6			Mitt i Musiken	1	1			6		6				315			300		15
Stockholm	2			Mitt i musiken				2		2				150		142			8	
Stockholm	1			Musik jorden runt				1				1		87		10	20	17	40	
Stockholm	1			Musik jorden runt				1		1				120			100		20	
Stockholm				Skärholmen Culture Project	20								440			300	100	40		
Stockholm	2			Sommarmusiker Bandcamp		2				2		280		10	20	7	243			
Stockholm	3			Sommarmusiker Musikmania		3				3		250		10	20	10	210			
Stockholm	2			Sommarmusiker Skärholmen Culture Project	2				2		580		65	70	60	385				
Stockholm	4			Sommarmusiker Skärholmen Culture Project	1	1			4				4		400		20	80	40	260
Stockholm	2			Spöket och hovmusikanterna	2		2				177	85	62			30				
Stockholm		3		Stockholmsmicken	1	1	3								50			35	10	5
Stockholm	1	1		SUB samarbete El Sistema	1	1	1		1				1		120	5	35	25	5	50
Stockholm		24		SYBB			24								274		20	140	90	24
Stockholm	2			I vår sånglåda					2	2					128	88	5			35
Stockholm/Mus.	4	4		Saxofonfrossa	4		4		4				4		400		60	160	40	140
Stockholm/Mus.	1			BACH in the street PREMIÄR		1				1		350		10	20	10	310			
Stockholm/Mus.		6		Beatbox	1	1	6								6			4		2
Stockholm/Mus.	1			Blåskvintettfamiljen	1	1			1					1	300	10	120			170
Stockholm/Mus.	2			Den du är					2		2				240			225		15
Stockholm/Mus.	2			Den du är (särskoleförest)					2		2				184		105			79
Stockholm/Mus.	2			Djurbytardagen	1	1			2	1	1				180	92	44	20		24
Stockholm/Mus.	1	1		Draupadis eld	1	1			1					1	58	20	5			33
Stockholm/Mus.	2			Drottningen dansar (1 fst särskola)	1	1			2		2				110		75			35
Stockholm/Mus.			1	Femin east	1				1				1		408					408
Stockholm/Mus.	1	2		Framtidskören	1	1	2		1		1				170		150			20
Stockholm/Mus.	1	2		Framtidskören			2		1		1				186		163			23
Stockholm/Mus.	2			Från dröm till verklighet					2		2				300		100	180		20
Stockholm/Mus.	1			Höga flöjten					1					1	46	18	4			24
Stockholm/Mus.	2			Höga flöjten	1	1			2		2				80		60			20
Stockholm/Mus.	1			Höstlovsorkestern, konsert	1	1			1					1	260	4	30	15		211
Stockholm/Mus.	1			Imse Vimse mozart			1					1	40	25				15		
Stockholm/Mus.			1	Iran möter Sverige/Uruppf	1				1				1		38					38
Stockholm/Mus.	2			Jul på Musikaliska					2					2	753	100	185	10	5	453
Stockholm/Mus.	4			Jul på Musikaliska	1	1			4		4				1902	204	1334			364
Stockholm/Mus			1	Kista goes to town	1				1				1		250			5	10	235
Stockholm/Mus		2		Lilla spelmansstämman	2								9		6			3		
Stockholm/Mus			2	Malku och lullu					2				1	1	185	20	35			130

Stockholm/Mus			2	Malku och lullu	2	1			2		2				190		160			30
Stockholm/Mus.	1			Mötesplats Barnkultur	1				1				1		60				8	52
Stockholm/Mus.	1			Mötesplats Barnkultur	1				1				1		15					15
Stockholm/Mus.	1			Mötesplats Barnkultur	1				1				1		41				5	36
Stockholm/Mus.	1			Mötesplats Barnkultur	1				1				1		26				6	20
Stockholm/Mus.	1			O/Modernt kammarorkester	1				1				1		277				50	227
Stockholm/Mus.	1			O/Modernt kammarorkester	1				1				1		357				80	277
Stockholm/Mus.	1			Operakul					1		1				220		200			20
Stockholm/Mus.	1			Orkesterfestival	1				1				1		197			30	40	127
Stockholm/Mus.			1	Orkesterfestival	1	1			1				1		331			38	42	251
Stockholm/Mus.		1		Orkesterfestival seminarium	1		1								12				2	10
Stockholm/Mus.		19		Orkesterfestival workshops			19								66			20	36	10
Stockholm/Mus.		7		Rehab med musik	1			7							29					29
Stockholm/Mus.			1	Springflod	1	1			1				1		64		3		7	54
Stockholm/Mus.		2		Springflod			2								78			6	10	62
Stockholm/Mus.		24		SYBB			24								250		20	160	49	21
Stockholm/Mus.	2			Vem ska trösta knyttet	1	1			2					2	428	90	126			212
Stockholm/Mus.			2	Öga mot öga	1	1			2		1		1		403			134	60	209
Stockholm/Mus.				SYBB+ LLBanc Jazzfestival	2	2			2				2		400					400
Stockholm/Mus.				Tidsfördriv					1					1	48	23	10			15
Stockholm/Mus.	1			Foajékonsert SUB	1	1			1				1		100	1	10	5	5	79
Stockholm/Mus.	1			Saxofonfrossa	1				1				1		120		12	40	15	53
Stockholm/Mus.	2			Saxofonfrossa	2				2				2		190		30	80	20	60
Stockholm/Mus.	2			Saxofonfrossa	2				2				2		220		35	80	40	65
Stockholm/Mus.	2	2		Saxofonfrossa	2		2		2				2		190		30	80	20	60
Stockholm/Mus.	4			Saxofonfrossa	4				4				4		380		45	155	40	140
Stockholm/Mus.	5			Saxofonfrossa	1				5				5		795		85	220	60	430
Stockholm/Mus.		4		SUB 4 repetitioner			4								100		32	60	8	
Stockholm/Mus.		5		SUB 5 repetitioner			5								100		32	60	8	
Stockholm/Mus.	1			Unga mus/Unga artister	1	1			1				1		156	4	8	10	5	129
Stockholm/Mus.	1			Unga musiker Lilla Akad	1	1			1				1		250	5	30	20	10	185
Stockholm/Mus.	1			Unga musLidi,Nacka,NMG	1	1			1				1		148	2	12	10	5	119
Stockholm/Mus.	1			Ungamus/Sollent/Sth	1	1			1				1		267	2	20	15	10	220
Stockholm/Mus.	1			Ungmus/Nynäsh/Sth/SUB	1	1			1				1		214	1	18	14	9	172
Sundbyberg	4			Django	1	1			4		4				408		358			50
Sundbyberg	20			Sommarmusiker i vård o omsorg	4	4			20						600	5	5			590
Södertälje	4			Undra sa flundra				4	2	2				278	58	185			35	
Stockholm/Mus.				SYBB + Entertainment	2	2			2				2		1030			20	10	1000
Tyresö	1			Global karneval (utomhus)					1					1	535	100	150	75		210
Tyresö	2			Jompa					2	2					67	35	22			10
Täby	1			Sambalele	1	1			1					1	265	65	70			130
Täby			1	SYBB Jazz i Täby	1	1			1				1		210			10	15	185
Täby	3			Vem ska trösta knyttet					3	2				1	425	125	205			95
Upplands-Bro	2			Den Du Är					2		2				448			420		28
Upplands-Bro	2			Huset	1	1			2	1	1				210	50	120			40
Upplands-Bro	2			Imse Vimse Mozart					2	2					160		145			15
Upplands-Bro	1			Tidsfördriv					1					1	118	35	43			40
Upplands-Väsby	1			Den Stora skräpshowen					1					1	154	43	88			23
Upplands-Väsby	1			LES ENCHANTES	1	1			1				1		80				10	70
Upplands-Väsby	2			Majas alfabetssånger,	1	1			2		2				90		85			5
Vallentuna	2			Sommarmusiker Bandcamp					2				2		70					70
Vallentuna	1			Sten sten bubbla dig	1	1			1					1	68	11	34			23
Vaxholm	1			Sommarmusiker Bandcamp					1				1		90		9	7	5	69
Värmdö	4			Den Stora skräpshowen					4	4					400	320				80
Värmdö	2			Havsfrun					2		2				131		119			12
Värmdö	1			I vår sånglåda					1					1	30	20				10
Värmdö	1			Jompa					1					1	48	40				8
Värmdö	2			Jompa					2	2					58	50				8
Värmdö	1			Ljusmontören					1					1	60	33				27
Värmdö	1			Ljusmontören					1					1	60	37				23
Värmdö	8			Pulso					8		8				320		95	210		15
Värmdö	4			Öar	1	1			4	2	2				390	230	90			70
Värmdö	4			Öar					4	2	2				130	40	63			27
Österåker	1			Jompa					1					1	225	93	64			68
Österåker	4			Jompa					4	4					348	270				78
Österåker	2			Operakul					2		2				100	82				18
Österåker	3			Operakul					3		3				270		245			25
Österåker	1			Sommarmusiker Bandcamp					1				1		64		4	5	3	52
Österåker				Sommarmusiker gator & torg			20								220			200		20
Österåker	10			Sommarmusiker gator och torg	1	1			10				10		470		40	70	10	350
	415	**17 2**	**24**		**108**	**75**	**211**	**7**	**439**	**69**	**164**	**0**	**112**	**52**	**48 138**	**6 802**	**14 353**	**6 759**	**1 642**	**18 582**

	egen regi före	egen regi w	gäst-spel		Antal prod	b&u	w	k&h	Antal fst	varav för förskola	grund-skola	gymnasie	offentlig, vuxen publik	familj 50% barn	antal besökare inkl. fribilj	0-5 år	6-12 år	13-18 år	19-25 år	Vuxna
Stockholm	1	19		**Summa Songlines**	35	35	37		39			32	5	1	2 834		102	212	1 298	1 222
Summa statistik 2018	**416**	**191**	**24**		**143**	**110**	**248**	**7**	**478**	**69**	**164**	**32**	**117**	**53**	**50 972**	**6 802**	**14 455**	**6 971**	**2 940**	**19 804**

Bilaga 3. Kommunstatistik Länsmusiken 2016-2018

Kommun	2018	2017	2016			2018	2017	2016
	Konserter/ workshop			Klåjnklådan	Fortbildningar i kommun	Skapande skola 2018	Skapande skola 2017	Skapande skola 2016
Botkyrka	3	2	6	2016, 2017, 2018		12		
Danderyd	5	1	1			3		
Ekerö	2	5	21					
Haninge	20	13	7			3		
Huddinge	10	6	7	2016, 2017				2
Järfälla	5	16	10					
Lidingö	8	0	3					
Nacka	56	33	15					
Norrtälje	65	35	17				4	6
Nykvarn	0	2	2					
Nynäshamn	56	0	0			6		
Salem	8	2	5					
Sigtuna	2	0	3					
Sollentuna	5	33	12	2017				
Solna	14	4	7					4
Stockholm	125	68	68	2017, 2018	3dgr 2016	16	8	10
Sundbyberg	24	21	2		2dgr 2017, 2dgr 2018			
Södertälje	4	13	16					
Tyresö	3	0	0					
Täby	5	1	13					
Upplands-Bro	7	12	6		1dag 2016			
Upplands-Väsby	4	2	1					
Vallentuna	3	7	1					
Vaxholm	1	1	0					
Värmdö	28	22	13	2016, 2017			4	2
Österåker	21	7	8		1dag 2016			
Musikaliska	163	131	116					
Fortbildningar för hela länet på Musikaliska	26 dgr	29 dgr	21 dgr					

Bilaga 4. Exempel på Länsmusikens verksamhet kopplat till uppdraget

Samtliga exempel, som utgör ett axplock, är aktuella eller är tagna från de senaste åren.

Erbjuda producentfunktion, stöd till arrangörsledet

Länsmusiken väljer med hjälp av referensgrupp ut ett kvalitativt säsongsutbud med frilansartister med genrebredd. Bokningar av musikproduktionerna sker hos Länsmusiken som skriver kontrakt med artisterna, tar hand om praktiska detaljer i samband med bokningarna och gör turnéplaner i regionen.

Samarbete sker på flera sätt med olika kommuner runtom i regionen med projekt där barn och unga från kultur- och musikskolor och även vanliga klasser får skapa konserter tillsammans med professionella musiker, ofta med Blåsarsymfonikerna eller med en mindre frilansensemble. Eleverna får spela, sjunga och ibland även dansa. Konserterna framförs oftast både i kommunerna och på Musikaliska.

Exempel: Regelbundet samarbete sedan några år tillbaka med Danderyds kommun med kultursamordnaren, Kulturskolan, skolor och lokala föreningar. Producent från Länsmusiken hjälper till att forma både skol- och familjekonserter, däribland Hyllning till Hellsing med en jazzensemble (senast familjekonsert på Musikaliska) samt Släpp in lite Höst med Blåsarsymfonikerna (båda produktionerna oktober 2019) med 1 skolkonsert och 2 offentliga konserter i Danderyd. 150 medverkande från kommunen. Blåsarsymfonikerna framförde den även själva som offentlig konsert på Musikaliska där orkester från Järfälla Kulturskola spelade foajékonsert.

Årliga julkonserter på Musikaliska med Blåsarsymfonikerna där elever i olika åldrar från någon musikskola eller musikklass (olika år från år) deltar. Konserterna varieras varje år i samarbete mellan producent från Länsmusiken, den aktuella musikskolan och musikarrangören hos Blåsarsymfonikerna. År 2019 spelas tre dagars skolkonserter (2 per dag) och två familjekonserter.

Länsmusiken erbjuder flera projekt tillsammans med Blåsarsymfonikerna där även barn som inte går i traditionella musikklasser får vara med och sjunga, spela och skapa musik tillsammans med professionella musiker. De erbjuds bl a som förslag till Skapande skolaprojekt. Exempel: Pettson och Findus med Sven Hedman, Fanny Wistrand och Blåsarsymfonikerna som bl a spelats i Norrtälje, Huddinge, Danderyd och Lidingö samt gästspelat i Jämtland i samarbete med Estrad Norr.

Tillsammans med länets olika kommuner utformar Länsmusiken särskilda musikprojekt utifrån kommunens behov och önskemål för att stödja det lokala kulturlivet och arrangörsledet. Exempel på projekt i Sollentuna: *Soul Classics* (2019) Ett samarbetsprojekt där genren soul lyftes med solisterna Samuel Ljungbladh och Sara Nordenberg och Blåsarsymfonikerna, Sollentuna diskantkör och Gosskör samt pedagoger från Sollentuna Kulturskola. Tre offentliga konserter och en skolkonsert genomfördes på Musikaliska samt en offentlig i Sollentuna. Den framfördes även som offentlig nationaldagskonsert i Sollentuna med Frank Ådahl och Sara Nordenberg som solister.

Ny satsning 2019/20 på smala genrer och stöd till regionens arrangörsföreningar i samband med den nya nationella plattformen som ska turnélägga nationella och internationella gästspel inom olika genrer. Detta ska komplettera det befintliga utbudet hos landets arrangörer. Länsmusiken startar samarbetet med mindre arrangörsföreningar i kommunerna Nynäshamn, Vallentuna och Järfälla när det gäller jazz och kammarmusik.

Tillsammans med särgrundskolan Jorielskolan i Fruängen; Stockholms stad har flera Skapande skolaprojekt framtagits och genomförts i kommunen och på Musikaliska. Exempel: Projektet Stråk och bild (2016) med Lönnebergakvartetten. En epokföreställning där eleverna fick spela musik och skapa bilder från Barocken, Wienklassicismen och Romantiken.

Länsmusiken ger förslag på projekt/produktioner med frilansartister i olika genrer och för olika åldersgrupper till Skapande skola-projekt. Både via webben och per telefon/mail till kommuner och skolor med mera.

Ekonomiskt projektstöd till länets musikaktörer

Ekonomiskt stöd till föreningen Helt Barockt till uruppförande av en opera för barn 6-12 år med musik av kvinnliga kompositörer från barocktiden. Samarbete mellan professionella musiker och amatörer i Ekerö kommun på Svartsjö Slott. (2019/20)

Ekonomiskt stöd till Sound of Sthlm nutida musikfestival – stöd till internationell grupp; Eighth Blackbird (2019)

Ekonomiskt stöd till skärgårdsturnéer i Haninge kommun. Exempel: Gustav Lundgren Trio (jazz; både vuxen- och barnföreställning 2017), Vattenmannen och Speed (familjeföreställningar 2019).

Stöd till kulturdagar i olika kommuner, t ex till Finsk festivalvecka i Norrtälje (2018) och Barnkulturdag i Värmdö med familjeföreställningar, bl a med Marco Rios (2018)

Ekonomiskt stöd till Botkyrka kommun med ett flertal workshoppar med projektet Folkungar – Barn utan musikerfarenhet får prova på att spela fiol och liten gitarr och skapa egna texter och spela in folkmusiklåt (2018–19).

Ekonomiskt stöd till Norrtälje för ett projekt med Operaimprovisatörerna, speciellt framtaget för särskolan (2018–19).

Producentstöd och ekonomiskt stöd till länets musikaktörer

Någon eller några frilansgrupper per år får registöd/”regiöga” för att utveckla kvalitet och form för musikproduktioner för barn och unga. Exempel på grupper/produktioner: Lönnebergakvartetten, Produktionen Bach in the Street, Ensemble Yria för produktionen Hitta rätt, produktionen Spöket och hovmusikanterna och gruppen Parizad.

Samarbete med föreningen Vargkatten och Musikhögskolan i Stockholm, gästspel av internationell balkanmusikgrupp med bara kvinnliga musiker. Två skolföreställningar och en offentlig (oktober 2019).

Samarbete med föreningen Flamencofredag – internationella musik- och dansgästspel på Musikaliska (2017–19). Under tre år - en konsert där flamenco möter persisk musik, en där flamenco möter indisk klassisk musik och den aktuella med bara flamenco med 9 artister från 7 länder. Även samarbete med Tempo Dokumentärfestival. (2019).

Samarbete med föreningen Stockholm Sangeet - indisk klassisk musik. Festival med stor offentlig konsert med internationella artister, workshoppar, konserter med musik- och danselever från Kulturskolan m m (2015–17). Fortsatt samarbete om olika familjeföreställningar.

Samarbete med föreningen Farhang om folk- och världsmusik i en rad olika projekt. Bl a konserter på Musikaliska med internationella artister och produktioner på Kista världsmusikfestival. (från 2015)

Residens där musikgrupper fått ekonomiskt stöd och/eller lokal för repetition och föreställningar

Femårigt samarbete med den virtuosa unga stråkensemblen O/Modernt Kammarorkester under ledning av violinisten Hugo Ticciati med ca 4 konserter/år på Musikaliska. Unga musiker från Lilla Akademien deltog i flera av konserterna. (2014–2018)

Residens för Bach in the Street med violinisten Semmy Stahlhammer och streetdansaren Maele Sabuni i samarbete med produktionsbolaget Vargkatten. Registöd, repetitioner och premiär på Musikaliska. Med i Länsmusikens utbud 2018/19 och 2019/20 med turnéer i regionen. Föreställningen vann pris för ”Best small ensemble” på den stora internationella galan YAM (Young Audiences Music) awards.

Residens med violinisterna i Duo Gelland i Vaxholm med besök på 4 skolor på 5 dagar, 4 elevgrupper/dag med workshoppar och konserter. (2019)

Övriga exempel på samarbetspartners

Scenkonstmuseet – framtagande av Klåjnklådan för förskolan och musikväskan för äldre

Kompetenscentrum Region Stockholm - Kultur och hälsa-projekt samt musikväskan för äldre

Dans i Stockholm stad och län/Zebradans. Zebradagen – inspirationsdag med seminarier, föreställningar, workshoppar med musik och dans för lärare, kultursekreterare m fl.

Centrum för barnkulturforskning/Dans i Stockholm stad och län – Mötesplats Barnkultur, after work. Inbjudna gästföreläsare berättar om nyskapande projekt och nyheter inom forskningen inom olika kulturområden för barn och unga. För kultursekreterare, lärare m fl.

Konserthuset i Stockholm – tidigare samarbete med Fem kommuner i fokus. Samtal förs med projektledaren för barn och unga på Konserthuset om kommande samarbete, preliminärt beträffande särskoleprojekt.

Södra Latin – samarbete med bl a ungdomsstorbandet Södra Latins Jazz Combo på Storbandskvällar på Musikaliska med Lasse Lindgren och Länsmusikens ungdomsstorband Stockholm Youth Big band.

Riksförbundet för Folkmusik och dans/Stallet – ett antal olika folk- och världsmusikprojekt genom åren, t ex i samband med den nationella Folk- och världsmusikgalan, skol- och familjekonserter.

Erbjuda utbildning/kompetensutveckling för relevanta aktörer i syfte att utveckla länets musikliv

Samverkan med olika musik- och kulturskolor i kommunerna, både pedagoger och elever. Se exempel ovan under ”Erbjuda producentfunktion, stöd till arrangörsledet”. T ex projekten Soul Classics, Queen, Släpp in lite höst och olika Skapande skolaprojekt med Blåsarsymfonikerna och frilansartister.

Fortbildningar för pedagoger i förskola, skola och kulturskola.

Exempel från 2018:

Saxofonfrossa, 3 dagar på Musikaliska för pedagoger i musik- och kulturskolor, unga musiker och amatörmusiker. Seminarier, workshoppar, masterclasses. Deltagare från hela länet och landet.

Mötesplats Barnkultur, 4 olika träffar på Musikaliska, seminarier om forskning, nyskapande projekt inom alla kulturområden för barn och unga. För pedagoger förskola, skola, kultursekreterare m fl. Deltagare från hela länet.

Orkesterfestival/North around the Baltic Sea på Musikaliska – seminarium för pedagoger m fl. Deltagare från hela länet.

Utveckling av Musikväskan för äldre (med Klånjklådan som förebild). Fortbildning för personal inom äldreomsorgen. 2 dagar i Sundbyberg. I samarbete med Scenkonstmuseet och Kompetenscentrum Region Stockholm.

Projektet Blåsmusikens dag inleds, ett rikstäckande arbete för bland annat musik- och kulturskolor.

I samband med att Klåjnklådan hyrs ut, rekommenderas en introduktionskurs på SMI (Stockholms Musikpedagogiska Institut). Kursen är specialgjord för lådans innehåll och ger förskolepersonal verktyg att utforska ljud och musik tillsammans med barnen. Kursen bokas direkt av SMI och äger rum på Campus Flemingsberg i Huddinge.

Inför 2020:

Utveckla barns sång. Ett nationellt samarbete har inletts för att ge förskolepedagogerna verktyg för att utveckla och stimulera barns sång, eftersom detta inte ingår på förskoleutbildningen längre. En producent från Länsmusiken ingår i en arbetsgrupp vars första steg är att ta fram en app eller annat verktyg för att utveckla sångkompetensen vid Luciafirandet.

Samverkandepart i regionala, nationella och internationella nätverk

Länsmusiken ingår i nätverket YAM (Young Audiences Music) Sweden. Barn- och ungdomsproducenter i hela landet samverkar för att stärka och utveckla arbetet med levande musik för barn och unga. Utbyte av erfarenheter och kunskaper, omvärldsbevakning, metodutveckling och fortbildning i aktuella och gemensamma frågor.

Länsmusiken är medlem i det internationella nätverket Jeunesses Musicales International (JMI). Producers Forum arrangeras årligen av JMI för internationellt utbyte av erfarenheter, utveckling av musikproduktioner för barn och unga samt fortbildning för producenter.

Marked for Musikk. I Länsmusikens utbud ingår under 2020 två norska produktioner.

Jazzfesten - Länsmusiken deltar sedan några år tillbaka i det årliga forumet för svenskt jazzliv där huvudarrangör är Svensk Jazz.

Stockholm Jazzfestival – Länsmusiken har deltagit som samarbetspart de senaste tre åren.

Samarbete med bl a Musikcentrum Öst, Musikalliansen, övriga länskulturfunktioner samt andra regionala musikorganisationer. För att utveckla musikutbudet, ta fram projekt och för att kunna erbjuda nationella och internationella gästspel med de främsta artisterna samt att locka en ny publik till Länsmusiken och Musikaliska.

Erbjuda kursverksamhet till barn och unga

Instrumentfrossorna sätter ett blåsinstrument i fokus varje år – för nybörjare, professionella och amatörer, från 10 - 100 år. Konceptet är att under tre dagar helt fokusera på ett blåsinstrument med workshoppar, seminarier, konserter och masterclasses. Stor gemenskap inspirerar till vidareutveckling och de musikaliska mötena leder till kraft och lust att fortsätta spela och undervisa. Kursdeltagarna kommer från hela Sverige och Norden och frossan innehåller ett

trettiotal workshoppar, konserter och seminarier. Deltagarna får spela tillsammans med Blåsarsymfonikerna och stjärnsolister i det aktuella instrumentet.

Unga musikerserien på Musikaliska - en konsertserie för länets musik- och kulturskolor och musikgymnasier. Varje säsong spelar ca 1 000 barn och unga med storband, symfoniorkestrar, stråk- och blåsorkestrar, gitarr- och pianoensembler samt en mängd andra ensemblekonstellationer på Musikaliskas Stora scen. Vid de flesta konserter medverkar två – tre olika grupper från olika kommuner, vilket skapar nya möten och samarbeten över kommungränserna.

Höstlovsorkestern - en femdagars kurs för unga musiker 13–19 år från hela länet och som spelar symfoniorkesterinstrument. Kursen arrangeras i samarbete med Riksförbundet Unga Musikanter (RUM) och har funnits i drygt tio år. Ungdomarna coachas i mindre grupper av handplockade instruktörer från musik- och kulturskolor i länet samt musiker från Blåsarsymfonikerna och drillas sedan av en välrenommerad dirigent i konsten att spela i orkester. Kursen avslutas med en festkonsert som bl a innehåller klassiska symfoniska verk, filmmusik och ett soloverk med en ung lovande musiker.

Sommarjobb som musiker - ett samarbete mellan Region Stockholm med särskilt bidrag, länskulturfunktionerna och olika kommuner. Länsmusiken skapar och erbjuder projekt där ungdomar får sommarjobba som musiker och låtskrivare. Kvalificerade handledare hjälper till att skapa ensembler och repetera in program samt kvalitativt genomföra konserterna på till exempel äldreboenden och offentliga platser, de kan också göra mindre turnéer runtom i regionen. Under 2018 samarbetade Länsmusiken med Norrtälje, Österåker, Nynäshamn, Nacka, Sundbyberg och Skärholmen. Sommarjobben kan ses som betald utbildning och utvecklar den unga musikern.

Stockholm Youth Big Band (SYBB) – Det unga storbandet drivs av Länsmusiken i Stockholm under ledning av trumpetaren Lasse Lindgren och timanställd projektledare. Bandet repeterar ca en helg i månaden och har minst två konserter per termin. Bandet har bland annat spelat med Svante Thuresson och uppträtt på kulturdagar i länet i samarbete med olika kommuner och genomfört gemensamma konserter tillsammans med elever på kultur/musikskolan, t ex i Norrtälje och Värmdö. Målgrupp är unga musiker 15–25 år på trumpet, trombon, saxofon och kompinstrument.

Stockholms unga Blåsarsymfoniker (SUB). Orkestern är för närvarande vilande sedan januari 2019 och arbetsformerna för verksamheten ses över. Målet är att allt mer förstärka stödet och samarbetet regionalt och lokalt för länets kulturskolor och deras blåsorkesterverksamhet. Ungdomsorkestern startade 2007 som en ”hang-around-orkester” till Blåsarsymfonikerna, som ett komplement till musik-/kulturskolan för unga blåsare (10–20 år) som vill spela mer och få extra utmaningar. De första årskullarna SUB-musiker går nu på musikhögskolor runt om i landet.

Fram till 2017 fanns förutom 2 heltidsproducenter och 50 % produktionsassistent, en 50 % tjänst som arbetade med Unga musiker. Lena Jakobsson som nu är orkesterproducent för Blåsarsymfonikerna på heltid har drivit SUB som för närvarande är vilande, men fortsätter att driva Unga musiker-serien på Musikaliska och frossorna som är ett samarbete med Blåsarsymfonikerna. Höstlovsorkestern drivs 2019 av projektledaren från Riksförbundet Unga Musikanter (RUM).

Därutöver gör Blåsarsymfonikerna egen verksamhet inom Unga Musiker, däribland samarbeten med El Sistema Stockholm och Kulturskolan Stockholm och Kungl. Musikhögskolan.

Bilaga 5. Exempel på regional musikverksamhet

Musik i Syd

Organisationsform: Aktiebolag: Musik i Syd AB, ägare är de båda stiftelserna Musik i Skåne och Musik i Kronoberg. Huvudmän är Region Skåne och Region Kronoberg

Totalt antal årsverken (2018): 77 tillsvidareanställda, varav 19 musiker, därutöver fler än 1.000 frilansare per år

Omsättning (2018): 106 miljoner kronor

I sammandrag

Musik i Syd AB har i uppdrag att verka för ett rikt, aktivt och varierat musikliv i södra Sverige. Varje år presenterar Musik i Syd, ofta i samarbete med olika lokala arrangörer, drygt 3 000 konserter för mer än 300.000 personer, varav hälften är barn och unga. Egna scener är Kulturkvarteret Kristianstad och Palladium Malmö. I Växjö genomförs idag verksamhet i bl a Konserthuset och Utvandrarnas Hus, men från och med våren 2020 kommer man att ha en egen scen i nya lokaler, Nygatan 6, utöver viss verksamhet i Konserthuset.

Inom organisationen finns två heltidsanställda ensembler: kammarorkestern Musica Vitae (Växjö) och landets enda fast anställda ensemble för tidig musik: Ensemble Mare Balticum (Kristianstad). I Växjö finns även Smålands Musikarkiv med uppgift att levandegöra det sydsvenska kulturarvet. Man har i uppdrag att verka både regionalt, nationellt och internationellt. Här nedan redogörs för en mindre del av den omfattande verksamheten utanför de egna husen:

Barn och unga

Den största delen för barn och unga sker som uppsökande verksamhet i förskolor, skolor, samlingssalar, klassrum, aulor och gymnastiksalar. I en utbudskatalog presenteras ett subventionerat utbud, som kan ses live på utbudsdagar. 2018 presenterades 1 420 akter för unga. Musik i Syd presenterar också offentliga konserter, för familjer, på sina olika scener.

Två satsningar för unga är dels KulturCrew i nära samarbete med Riksteatern Skåne, Regionteatern Blekinge-Kronoberg och andra regionala aktörer, där skolungdomar utbildas i i arrangörskap, scenteknik och kommunikation, dels Musikrådet där unga utbildas i att formulera sig och prata om det som sker på scen.

Barn och unga engageras också att musicera själva, till exempel via musiktävlingen Imagine, och utvecklingsprojektet UNGA Folk, med stöd av Kulturrådet, men också barn- och ungdomsstämmor och familjekonserter, i samarbete med lokala arrangörer, fritids- och ungdomsverksamheter, kulturskolor och studieförbund.

Sedan 2010 sker en stor del av den utvecklande verksamheten inom UNGA Musik i Syd Utvecklingscentrum, med stöd från Kristianstads kommun. Här sker fördjupning och verksamhetsutveckling, i samarbete med andra kulturaktörer, frilansare och forskare.

Musikriket

Musikriket är en turnéslinga, liknande Musik i Upplands Konsertkarusellen (se s 55). Där erbjuds högklassig musik i olika genrer till samhällen, små orter och byar. 2018 genomfördes 53 konserter

på 28 orter i 13 kommuner. I samarbete med de medverkande kommunerna bestäms utbud och inriktning för året och konserterna arrangeras därefter i samverkan med lokala föreningar och aktörer. 2018 kom sammanlagt 3 452 besökare - i genomsnitt 65 personer per konsert. En god publiksiffra med tanke på att en del av konserterna låg i små byar. År 2019 pekar siffran på ett genomsnitt på ca 90 besökare.

Festivaler

Man stöder ekonomiskt ett stort antal festivaler i regionen i olika genrer. Under rubriken Five star festivals samarrangerar Musik i Syd etablerade, högprofilerade festivaler med olika inriktningar: Båstad Chamber Music, Helsingborg Pianofestival, Korrö folkmusikfestival, Lunds körfestival och Ystad Sweden Jazz Festival.

Främjandeinsatser

Arrangörsutveckling sker bland annat genom utbudsdagar som även innehåller kompetensutveckling i olika form och omfattning. Därigenom har man nära kontakt med skolor, vårdboenden, kommuner och hela det ideella föreningslivet. Utbudet arbetas fram i dialog med de lokala mottagarna.

Kammarmusikarrangörer och jazzarrangörer möts varje år för att kompetensutvecklas och inspireras gällande arrangörskap och erbjuds dessutom i samarbete med Malmö Opera, Folkets Hus & Parker, Riksteatern Skåne och ABF årligen ytterligare en utbildningsdag för ideella scenkonstarrangörer.

Musikrikets verksamhet stimulerar till nya arrangörer och genom Ung kraft, Musikcrew och hållbarhetsfestivalen Live Green som arrangerades i Kristianstad för första gången 2019, utvecklas ungas engagemang, delaktighet och arrangörskap.

Genom ett flertal talangutvecklingsinsatser såsom workshoppar, masterclasses, en stor folkmusiksatsning med undervisning och möjlighet till samspel för barn från hela Region Skåne, samverkan med kulturskolor, t ex sida-vid-sida-projekt med Kammarorkestern Musica Vitae främjas ungas delaktighet och utveckling.

Det nya residensprogrammet (se nästa stycke) vill stimulera till ensemblespel och skapa förutsättningar för ett vitalt musikliv i olika genrer i hela Sydsverige.

Utlandsuppdrag

Det internationella uppdraget består i att knyta kontakter, utbyta artister och skapa samarbeten för att exponera regionens frilansmusiker utomlands. Festivalerna ovan är viktiga arenor i den aspekten.

Under 2018 gjordes också en rad insatser i internationella sammanhang. På Huddersfield Contemporary Music Festival framförde svenska tonsättare och musiker sina verk (samarbete med Stims Promotionnämnd, Export Music Sweden och Kultur i Väst). Bland några andra utlandsengagemang kan nämnas Usedomer Musikfestival, Jazz in den Ministergärten, Folklandia, Tallin Music Week, Warzawa Mazurka-festival, Polski Project, Unsound, CTM, JazzOpen, Nordischer Klang i Greifswald, mässorna Womex och JazzAhead i Bremen samt ISPA-kongresserna i New York och Nederländerna.

Musik i Syd har tagit fram en ny utlandsstrategi där största nyheten är ett Ensemble in Residence-program för regionala unga ensembler i genrerna klassisk, jazz och/eller folk- och världsmusik. Utvald ensemble presenteras på utländska mässor med spelning, nätverkande och marknadsföring. Ett visst antal garanterade konserttillfällen både utomlands och i Sverige ingår.

Musik i Uppland

Organisationsform: Stiftelsen Musik i Uppland är en regional musikorganisation i Uppsala med Region Uppsala som huvudman

Omsättning (2018): ca 33 miljoner kronor

Antal årsverken (2018): 26.96, varav konstnärlig personal 18,56

I sammandrag

Musik i Upplands uppdrag är att erbjuda länets invånare tillgång till levande musik av hög kvalitet. Uppdraget utförs av gästande musiker och ensembler och stiftelsens ensembler: Linnékvintetten, Uppsala Kammarsolister, Trio X och Uppsala Kammarorkester.

Musik för ung publik och musik i vården har hög prioritet inom verksamheten. Under ett verksamhetsår utgör ca 30 procent konserter för barn och unga, och för att öka tillgängligheten till musik av hög kvalitet framträder ensemblerna regelbundet inom regionens och kommunernas kultur i vården-verksamhet.

I samarbete med regionens kommuner och lokala arrangörsföreningar presenteras årligen Konsertkarusellen, ett projekt med turnerande konserter med olika artistkonstellationer. Musik i Uppland samarbetar med och stödjer musikföreningar och institutioner i olika projekt och samarrangemang.

Barn och unga

Under 2018 förmedlades elva barn- och ungdomsproduktioner med olika genreinriktningar under titlarna ”Bland hjältedåd och kärlekskval men Operakul”, ”Jazz på Pippis vis”, ”Korans magiska sagovärld”, ”Marhaba Hej!”, ”Pettson” och ”Sångpiraterna” för att nämna några titlar.

Uppsala Kammarorkesters och Teater Fenix produktion ”Ester letar orkester” gavs som för barn i åldersgrupperna 4-6 år på Uppsala Konsert och Kongress på uppdrag av Uppsala kommun för drygt 1 800 elever vid tre tillfällen. I föreställningen ingick musik av Sjostakovitj, Schubert, Satie och Grieg.

Kulturkraft är ett nätverk med konsulenter och producenter som jobbar för barn och unga. De genomförde fyra träffar under året varav ett tillsammans med barnkultursamordnare från länets kommuner. Femton produktioner presenterades och utbudet riktade sig till alla i Uppsala län som arbetar med kultur för barn och unga.

Imagine är Sveriges bredaste livemusiktävling för artister mellan 13 och 21 år och är ett samarbete mellan Jeunesses Musicales Sverige, länsmusikorganisationer och föreningar. En regionfinalerna ägde rum på Uppsala Konsert & Kongress där gruppen Diatryma vann och fick representera Uppsala län i riksfinalen där de också vann och därmed fick representera Sverige på den Internationella Imaginefestivalen i Maastrich.

Frilansare

Förutom de frilansande musiker och sångare som engageras av Uppsala kammarorkester, Musik i Upplands ensembler och inom barn och unga, anlitas frilansare även till andra sammanhang, inte minst till Konsertkarusellen, som är ett av flaggskeppen för Musik i Uppland.

I Konsertkarusellen erbjuds länets kommuner varje år köpa en konsertserie t till ett mycket subventionerat pris. Varje kommun erbjuds att köpa de sju konserterna som ingår i paketet för totalt 65 000 kronor, vilket innebär en subventionsgrad på cirka 80 %. Serien omfattar sju konserter med musik av hög kvalitet och med professionella musiker inom olika genrer, med namnkunniga artister som (2018) Nils-Erik Sparf, Mikael Rickfors, Maxida Märak, Rickard Söderberg och Kerstin Avemo.

Ett vanligt år är cirka 60 olika ideella föreningar i länets samtliga kommuner involverade i Konsertkarusellen som arrangörer och publiksiffrorna ligger på 50–100 besökare per konsert och ort, vilket får betraktas som en god publiksiffra med tanke på att många orter är ganska små.

Projektstöd

Några av de projekt som Musik i Uppland 2018 gav ekonomiskt stöd till var:

Akustiskt i Tobo – en festival i arrangemang av Eric Sahlström Institutet

Knivsta Musiksällskap – föreställningar av Monteverdis Poppeas kröning

SOLO-festivalen – ”en musikfestival för soloframträdanden”

Uplands Låtverkstad, ULV – ett musikläger för ungdomsfolkbandet ULV för ungdomar mellan 12 och 19 år, i samarbete med Eric Sahlström Institutet och Upplands Spelmansförbund

Uppsala Kammarmusikförening – fem konserter i Missionskyrkan i Uppsala

Främjandeverksamhet

Nedan anges några av insatserna 2018 för att öka invånarnas tillgång till musik:

El Sistema – Musik i Upplands tre ensembler har ingått i samarbetet med Uppsala Kulturskola omkring El Sistema i området Stenhagen. Eleverna har träffar musikerna, besökt repetitioner med Uppsala Kammarorkester och bjudits in tillsammans med föräldrar till konsert med Musik i Upplands tre ensembler i Uppsala Konsert & Kongress.

SFI-elever – Musik i Upplands tre ensembler gav konserter i Uppsala Konsert & Kongress för totalt ca 1000 SFI-elever från länet.

”Spela på gehör” – en workshop med Trio X, har genomförts i kulturskolorna i Heby och Uppsala.

Arrangörsutbildningsinsatser – workshoppar om sociala medier har arrangerats i Knivsta och Tierp i samarbete med respektive kommun, liksom en nystartad jazzserie på Sävja kulturcentrum

Bilaga 6. Medverkande

Sofie Aspeqvist	Sundbybergs stad
Ragnar Berthling	Musikcentrum Öst
Ola Bjerding	Stockholms Läns Blåsarsymfoniker/Länsmusiken i Stockholm
Nina Björby	Regional Musik i Sverige
Ida Burén	Botkyrka kommun
Agneta Danielsson	Järfälla kommun
Monica Eriksson	Stockholms läns bygdegårdsdistrikt
Ann Blomqvist Estevez	Sigtuna kommun
Per Fjällström	Sundbybergs stad
Catharina Fogelström	Region Stockholm
Stefan Forsberg	Konserthuset Stockholm
Tove Sandahl Fransson	Huddinge kommun
Dag Franzén	Regional Musik i Sverige/Musikchefskollegiet, Gotlandsmusiken
Rikard Gateau	Västmanlandsmusiken
Sverker Gawell	Stockholms Läns Blåsarsymfoniker/Länsmusiken i Stockholm
Agneta Ström Granlund	Nynäshamns kommun
Irene Hededal	Tyresö kommun
Lilian Henriksson	Länsmusiken i Stockholm
Anna Hörnsten	Nacka kommun
Rolf Johanson	Salems kommun
Pernilla Järverot	Järfälla kommun
Agneta Jörlander	Värmdö kommun
Åsa Källström	Upplands-Bro kommun
Niclas Pereira Dos Reis Lindblad	Region Stockholm
Maria Lindeberg	Haninge kommun
Birgit Lindholm	Österåkers kommun
Fredrik Ljungestig	Haninge kommun
Anne Lund	Stockholms stad
Anne-Charlotte Lundell	Ekerö kommun
Eva Rosén Lundqvist	Norrtälje kommun
Camilla Luterkort	Region Stockholm Dans Cirkus

Max Låke	Unga tankar om musik, styrelseledamot Stockholms Läns Blåsarsymfoniker/Länsmusiken
Christina Larsson Malmberg	Sångerska, Operabyrån
Lena Malmfors	Stockholms Läns Blåsarsymfoniker/Länsmusiken i Stockholm
Anneli Mannberg	Lidingö stad
David Marszalek	Huddinge kommun
Calle Nathanson	Folkets Hus & Parker
Torbjörn Neimann	Region Stockholm
Lina Nyberg	Jazzsångare och kompositör
Kristina Nyman	Haninge kommun
Susanne Rundberg	Länsmusiken i Stockholm
Tuula Rusanen	Järfälla kommun
Susanne Rydén	Musik i Syd
Helena Mannermo Spering	Danderyds kommun
Lisbet Säll	Täby kommun
Susanne Sörbring	Järfälla kommun
Mia Ternström	Musikcentrum Öst
Peter Waldemarsson	Musik i Uppland
Hanna Wiklund	Violinist

Bilaga 7. För övrigt anser jag…

Min uppgift har varit att se hur man kan utveckla det regionala musikutbudet. Icke desto mindre berör ju utredningen två för Stockholm och Regionen viktiga kulturbärare – Blåsarsymfonikerna och konserthuset Musikaliska, som jag gärna vill kommentera.

Det är av yttersta kulturpolitiska vikt att blåsmusiken som musikalisk form och genre tas tillvara och utvecklas och att Blåsarsymfonikerna som visar en konstnärlig utvecklingsvilja och intressant repertoarutveckling får fortsatta möjligheter att bedriva verksamhet på hög nivå. Därför måste konsekvenserna av eventuella förändringar för föreningen Stockholms Läns Blåsarsymfoniker utredas ytterligare.

Framtiden för Stockholms äldsta konserthus som idag kallas Musikaliska är i högsta grad oviss. Statens Fastighetsverk avser att sälja fastigheten framöver. Det fantastiska huset vid Nybrokajen måste enligt mitt förmenande även framgent vara en öppen plats med en musikalisk bredd till fromma för stockholmare, besökare till staden och musiklivet.

Ett samråd om konserthusets framtid bör ske mellan Statens Fastighetsverk, Region Stockholm, Stockholms stad, men också Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, Riksförbundet för Folkmusik och Dans, Kungliga Musikaliska Akademien, Stockholms Konserthusstiftelse och andra potentiella intressenter. Syftet skulle vara att utarbeta en plan för en fortsatt publik verksamhet efter det nuvarande hyreskontraktet löper ut.

Eric Sjöström

Februari 2020